

DOBA seniorů

Č. 11 / VII. ROČNÍK LISTOPAD 2011 14 Kč

Cena v předplatném 11 Kč

J. Kratochvílová (60)

**Přes 28 let
světovou
jedničkou!**

16

**Jak vidí děti
šťastné
stáří**

6

**Jako první
Ilustrovala knihu knih**

15

22

**Stáří za volantem
představuje riziko?**

**Pomozte nám zlepšit Dobu seniorů!
(můžete za to vyhrát mobil)**

19

Další NE Nečasově vládě

V soboru 22. října se na náměstí Republiky v Praze uskutečnila demonstrace proti vládě Petra Nečase a jejím reformám. Protestní akci pořádala iniciativa ProAlt společně s odborovou centrálou ČMKOS, podpořily ji také Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Iniciativa za demisi vlády, Akční spolek nezaměstnaných, Ekumenická akademie, Spojenectví

■ Průvod zdravili i lidé na chodnících.

práce a solidarity, Iniciativa Ne základnám a další občanská sdružení. Byla vyvrcholením Měsíce neústupnosti, vyhlášeného 19. září. Bylo vidět transparency s nápisy

jako Stop asociálním reformám, Máme právo na důstojný život, Volby nejsou bílkošek či Z odpovězte otázky, kdo loupi státní zakázky... Akce se podle odhadu zúčastnilo několik tisíc lidí. Z velké části mladých, ale také mnozí v důchodovém věku. Jednotliví řečníci nekritizovali jen asociální obsah reformy, ale třeba také to, že vláda je laxní vůči korupci a množící se exekuce nepřiměřeně postihují hlavně obyčejné lidi, kteří se dopustili drobných prohřešků. Zazněl požadavek, aby byl proveden audit příjmů a výdajů vlády a aby byli k odpovědnosti hnáni všichni činitelé, kteří zavinili nějaké ztráty.

Z úst šéfa odborů Jaroslava Zavádila lidé také mohli slyšet, že protesty mohou mít úspěch jen tehdy, když budou mít masovou podporu. Průzkumy ukazují, že politiku vlády odsuzuje drtivá většina lidí,

■ Náměstí Republiky zaplavily transparency.

jenže když jde o věc, jen sedí doma a čekají. Podle Zavádila musí do ulic vyrazit statisíce nespokojených, jinak bude vláda protesty arogantně přehlížet.

Po více než hodinové manifestaci, při které na adesu vlády mnohokrát znělo skandování „Demise, demise!“ se demonstranti vydali na pochod městem, který skončil u úřadu vlády. Na podporu požadavků demonstrantů tam vystoupili i představitelé parlamentní opozice.

(fav) ■

Foto: autor

Dojde až k žalobě?

Jak jsme informovali už v minulém čísle, návrh valorizace penzí 2012, předložený ministerstvem práce a sociálních věcí, vyvolal rozhoření RS ČR.

Její předsednictvo okamžitě uvedlo, že výpočet valorizace nebyl proveden

v souladu s metodikou, kterou předepisuje zákon č. 220/2011 Sb. Vznikla tak podle jeho vyjádření protizákonná situace. Toto stanovisko potvrdilo na svém zasedání 19. 10. i kolegium RS ČR, které je nejvyšším orgánem této seniorské konfederace mezi jejími sjezdy. Rozhodlo podat ve věci

správní žalobu. Stane se tak v případě pokud nebudou úspěšná jednání s MPSV na toto téma. Kolegium rovněž potvrdilo, že RS ČR vypracuje vlastní návrh zákona mimořádné valorizace penzí, která by starobním důchodcům vykompenzovala očekávané skokové zvýšení životních nákladů v příštím roce.

(red) ■

Společně prožili hezký den

Jedním z míst, kde se letos slavil Mezinárodní den seniorů, byla Plzeň. Na společenském odpoledni, které uspořádala Rada seniorů Plzeňského kraje, se v Měšťanské besedě sešlo na 500 důchodců. Shromáždění zahájil místopředseda KR Ing. Jiří Čermák, který mezi hosty přivítal předsedu Rady seniorů ČR Dr. Zdeňka Pernese, radního plzeňského magistrátu Jiřího Kuthana a člena zastupitelstva Radislava

Neubauera. Dr. Pernes seznámil účastníky s obsahem Memoranda mezi Asociací krajů ČR a Radou seniorů ČR, kterým byl vytvořen prostor pro spojení úsilí a přirozené zařazení současné stárnoucí populace do aktivit ve prospěch rozvoje občanské společnosti. Po tomto hlavním projevu zazněl potlesk, který následoval i po vystoupení radního Kuthana, který přítomným oznámil, že rozhodnutím jednání představitelů

města zůstává v Plzni v platnosti stávající výše jízdného MHD pro důchodce nad 70 let a nedojde k jeho zvýšení, jak se očekávalo. Přítomní to ocenili jako hezký dárek k svátku seniorů. V atmosféře spokojenosti poté proběhla druhá část odpoledne s programem Konrádyho dudácké muziky z Domažlic. Koncert s názvem „Chodsko při dudách, písní a humoru“ nadchl celý sál. Krajská rada 5 vstupenek věnovala rovněž obyvatelům plzeňského Domova důchodců Sv. Jiří.

Julie MASOPUSTOVÁ ■

Změna je život

Opak znamená ustrnout. Změny jsou synonymem nového a vyžadují i mnohá nová řešení.

V Době seniorů potřebu změn také vnímáme. Děláme je za pochodu. Proto kromě prvních změn dnes v našem časopise na-

**VĚTŠINA DŮCHODCŮ MÁ
MALÝ DŮCHOD A VELKÉ
PLÁNY.**

jdete dlouho oznamovanou anketu. Jejím cílem je přizpůsobit DS ještě více potřebám jejich čtenářů. Anketu jsme zařadili tak, aby co nejméně ovlivnila další obsah. Jistě, vnímali jsme i dopisy, které radily vložit do DS zvláštní přílohu, na které by byla jen anketa. Dobrá rada, ale takové vkládání není zadarmo a my na ně opravdu nemáme. Na rozdíl od jiných zemí, u nás časopis největšího seniorského uskupení nedostává od státu ani korunu.

To v krajích je to jinak. Tam se nyní, a iniciativa vzešla z Brna, lavinovitě šíří tzv. seniorpasy. Je to akce, která má svůj prapůvod v Rakousku a jejím cílem je pomoci seniorům. Tím, že mj. získají slevy na různé zboží či služby. Kraje naplňují to, co u svého zrodu před lety chtěla pomoci prosadit i Doba seniorů. Tehdy to i kvůli nezájmu podnikatelů nevyšlo. Nejen časy, ale i názory podnikatelů se postupně mění. Tleskáme jim a tleskáme hejtmanům, kteří potřebnou věc nastartovali. Zdá se, že víc než současná vláda chápou, co je třeba v dnešní těžké době dělat pro české senior-

ky a seniory. Seznam slev je zveřejňován ve zvláštním časopise. Rozdává se zdarma zatím jen v krajích, které se k této skvělé myšlence připojily.

V Době seniorů se už delší dobu zabýváme myšlenkou na vydávání časopisu i v elektronické podobě. Aby mohl aktuálně reagovat na různé události a hlavně rychleji přinášet pro seniory užitečné informace. Včetně už zmíněných slev. Zatím jsme se k tomu nedostali, protože i tady chybí finance. Snažíme se najít sponzory. Věříme, že se to nakonec povede.

Nejen časy, ale i názory lidí se mění. Názorové kotrmelce lze dnes hlavně sledovat u politiků: Ti, co dnešní krizi ještě nedávno bagatelizovali, dnes předpovídají ještě krušnější časy. Krize tržního hospodářství v jeho dnešní podobě tak zjevně není jen nějaká přechodná chřípka, ale daleko těžší choroba. Poukazují na to i účastníci akcí s názvem Jednotně za změnu světa (United for Globalchange). Konají se po celém světě, v sobotu 15. října v 951 městech. I v Praze. Lidé na nich protestovali proti vládním škrtům a nemravnému chování velkých finančních korporací. Demonstrace se konají, ačkoli o nich velká média předem i následně většinou mlčí. Lidé přesto přicházejí. Umožňuje to zejména nové médium v podobě internetu. Sociální sítě, které na něm vznikly, jsou schopny – jak jsme viděli třeba v Egyptě – nejenom bez cenzury informovat statisíce lidí, ale také je i mobilizovat ke společné akci. A tak dokonce v centru finančního světa na newyorském Manhattanu se lidé scházejí už od 17. září a demonstrují proti sociální nerovnosti a chamtivosti velkých firem. Hlasy za vytvoření opravdu občanské společnosti sílí. Zatím jde o pověstné kapky, ale i ty časem dokážou změny.

František Vonderka

šéfredaktor

Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobaseniuru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Unigrafie Praha a.s., Rozšiřuje PNS a Česká pošta,

Předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 25. listopadu 2011

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7
oblast sociální: 234 462 074
oblast právní: 234 462 074
oblast bytová: 234 462 076
E-mail: poradna.praha@rscr.cz
Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.
Návštěvní hodiny:
Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14-16 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14-17 hod.) otázky bytové.

Aktuální informace k práci jednotlivých poraden najdete také na www.rscr.cz.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVISŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je JUDr. Eliška Skuhrovcová.

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčílova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich POSPÍŠIL.

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům: Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek od 14 do 17 hodin. Objednávky předem jsou možné na tel. číslo 377 421 619 každé pondělí v době od 9 do 12 hod. a každou středu od 14 do 17 hod.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvte telefonicky. Vyhnete se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

Čtenáři DS se ptali ministra

V minulém čísle jsme přinesli první část odpovědi ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka na otázky, které mu položili naši čtenáři. Byla jich celá řada, rozsah odpovědi překračuje naše možnosti. Z odpovědi jsme pro zveřejnění v DS tedy vybrali ty obecnější, ostatním tazatelům odpovědi ministra pošleme poštou. Děkujeme za porozumění.

■ Slyšela jsem, že se v budoucnu nebudou vyplácet vdovské a vdovecké důchody. Co je na tom pravdy?

Antonie Pohlová, Koryčany

Vážená paní Pohlová, rušení vdovských a vdoveckých důchodů se rozhodně neplánuje. Zatím poslední změny spočívají v tom, že s účinností od 1. ledna 2012 se ruší výplata jednorázové částky při zániku nároku na vdovský či vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství. Také se zkracuje lhůta pro možnost opětovného vzniku nároku na vdovský či vdovecký důchod, pokud se znovu naplní zákonem stanovené podmínky, z pěti let na dva roky pro nároky vzniklé po

31. 12. 2011. Žádné další změny, které by vedly k nevyplácení vdovských či vdoveckých důchodů, se nepřipravují.

■ Pane ministře, stále zůstává nedořešen problém vyplácení důchodů pro tzv. starodůchodce. Jak jej ve svých reformách hodláte řešit? Dotkne se úprava zvýšení penze již roku 2012?

Zdeněk Frantál, Humpolec

Dobrý den, problém tzv. starodůchodců byl již dříve pomocí diferencované valorizace důchodů vyřešen a v současné době již není důvodné se k této otázce vracet. Žádná úprava v této oblasti se tedy v rámci důchodové reformy nepřipravuje.

■ Vážený pane ministře, z úst odpovědných ústavních činitelů jsme opakovaně slyšeli, že „připravované zvýšení sazby DPH bude důchodcům plně kompenzováno valorizací důchodů.“ Z médií už jsem slyšel, že penze budou valorizovány o cca 2,5 %. Otázka tedy zní, zda i DPH bude také zvýšeno jen o 2,5 %, popř. jak bude

důchodcům kompenzován případný rozdíl. Jistě totiž je, že životní náklady porostou řádově o mnohem víc než o těch 2,5 procenta. Celý život jsme poctivě pracovali, mnozí z nás z různých „kádrových důvodů“ ve špatně placených profesích a teď po sametu jsme bití znovu!

Milan Havelka, Doksy

Vážený pane Havelko, mechanismus valorizace stanovený zákonem o důchodovém pojištění zajišťuje, že se do zvýšení důchodů plně promítne růst cen za dané období. Zvýšení DPH bude tedy důchodcům pomocí valorizace kompenzováno v rozsahu, v jakém se projeví v růstu cen.

■ Můj dotaz zní: Proč se valorizace počítá procentuální částkou a ne pro všechny stejnou?

Můj důchod dnes činí 5 899 Kč.

Důchodci s průměrným důchodem (cca 10 500) dostanou v příštím roce 259 Kč, s naprůměrným důchodem o několik set více. Já dostanu jen něco málo přes 100 Kč! PROČ? Vychovala jsem 3 děti a celý život pracovala. Proto se ptám: za co jsme my, starodůchodci, takto trestáni?

J. Š., Praha

Dobrý den, děkuji za Váš dotaz. Cílem valorizace je především snaha o zachování kupní síly daného důchodu (popř. její zvýšení ve vazbě na ekonomický vývoj). Laiicky řečeno, valorizace by měla zachovat množství zboží a služeb, které si může člověk z důchodu pořídit. Tohoto základního cíle lze dosáhnout pouze tak, že se jednotlivý důchod zvýší alespoň o procento odpovídající růstu cen, neboť jinak by se jeho kupní síla oslabila. Mechanismus stanovený v zákoně o důchodovém pojištění tento postup v zásadě naplňuje.

■ Jak jsem pochopil, důchody by se měly nyní valorizovat pouze na základě technických parametrů (růst inflace). Jaké bude mít při podobném přístupu vláda možnosti, když se ukáže, že životní náklady důchodců rostou rychleji než se předpokládalo? Není tato „technizace“ valorizací vlastně jen dalším krokem k tomu, aby se politika zbavila odpovědnosti za důchodce?

Jan Žák, Kopřivnice

Dobrý den, valorizace důchodů bude, stejně jako je tomu již několik posledních let, stanovena na základě skutečného vývoje cen a mezd. Nebude se tedy vycházet z odhadů a nehrozí, že by se pak odhady lišily od reality. Kromě termínu pravidelné valorizace důchodu od ledna daného kalendářního roku obsahuje zákon o důchodovém pojištění i možnost zvýšit důchody v mimořádném termínu, pokud ve stanoveném období dosáhl růst cen aspoň 5 procent.

(red) ■

LOTOS
Čestovní kancelář

ŘECKO
CHALKIDIKI STAVROS

12 DNÍ - APARTMÁNY U MOŘE S BAZÉNEM

CENÍK 2012

Termín	Cena za poukaz	Termín	Cena za poukaz
9.6. - 20.6.	7.500,- Kč	9.6. - 20.6.	7.000,- Kč
18.6. - 29.6.	7.900,- Kč	18.6. - 29.6.	7.400,- Kč
27.6. - 8.7.	8.300,- Kč	27.6. - 8.7.	7.800,- Kč
6.7. - 17.7.	8.500,- Kč	6.7. - 17.7.	8.000,- Kč
15.7. - 26.7.	8.500,- Kč	15.7. - 26.7.	8.000,- Kč
24.7. - 4.8.	8.500,- Kč	24.7. - 4.8.	8.000,- Kč
2.8. - 13.8.	8.500,- Kč	2.8. - 13.8.	8.000,- Kč
11.8. - 22.8.	8.500,- Kč	11.8. - 22.8.	8.000,- Kč
29.8. - 9.9.	8.500,- Kč	29.8. - 9.9.	7.800,- Kč
7.9. - 20.9. (14 dní)	8.300,- Kč	7.9. - 20.9. (14 dní)	8.000,- Kč
18.9. - 1.10. (14 dní)	8.500,- Kč	18.9. - 1.10. (14 dní)	8.000,- Kč

KOMPLEX FILIPPOS - cena poukazu za 1 osobu
obsahuje dopravu, ubytování, povlečení, spotřebu veškerých energií, pobyt, lázu, používání bazénu včetně lehátek, pojištění CK proti úpadku.

KOMPLEX ZOJA - cena poukazu za 1 osobu

Veškeré ceny v ceníku jsou kompletní, bez toho aby jste po podepsání smlouvy dopláceli další poplatky a taxy navíc. Doplatit navíc si můžete pokud máte zájem polopenzi a v místě pobytu výlety a klimatizaci (pouze hotel Filipos –objednává se již v ČR)

Při vlastní dopravě odpočítáváme 1 000,- Kč na dopravu. Děti do 6 let se dvěma dospělými ZDARMA. Děti do 10 let s 2 platícími platí pouze paušál 4 000,- Kč.

Sleva

Při zaplacení minimálně 1 500,- Kč na osobu do 20.12.2011, je sleva z poukazu pro plně platící 1 200,- Kč. Pro seniory nad 60 let a děti do 15 let 1 500,- Kč.

sídlo CK: Hornická čtvrt' 113, 533 12 Chvalatice, tel./fax/záznamník: +466 985 652, mobil NONSTOP 737 789 925, skype: ck.lotus

KATALOG ZDARMA

www.cklotus.cz

Předseda ČSSD v rozhovoru k návrhu rozpočtu 2012:

V oblasti penzí a daní se chystá tunel!

Vládní návrh rozpočtu na rok 2012 vyvolává rozmíšky dokonce v samotné vládní koalici. O tom, jak situaci vidí největší opoziční strana ČSSD, jsme hovořili s jejím předsedou Bohuslavem Sobotkou.

■ Vládní návrh rozpočtu na rok 2012 počítá s deficitem 105 miliard korun.

Je to podle Vás reálné číslo, i kdyby se nás nedotkla okolní krize?

Návrh státního rozpočtu je nepoctivý a nereálný již za současného stavu, tedy za předpokladu, že nevypukne druhá fáze světové finanční a hospodářské krize. Odhad růstu je nafouknutý a z tohoto důvodu bude vládě chybět nejméně 10-15 miliard korun na daňových příjmech.

Starosti nám dělá i fakt, že ministr Kalousek řeší problémy státního rozpočtu na úkor jiných částí veřejných financí. Například VZP má rezervy na účtu pouze na jediný den svého provozu a bude muset prodávat lhůty, ve kterých platí poskytovatelům zdravotní péče. Vláda škrtá na úkor dopravní obslužnosti, školství, sociálních služeb a zdravotnictví v krajích. Ministr financí by měl být zodpovědný za všechny veřejné rozpočty a nejen za státní rozpočet. A k této zodpovědnosti se Miroslav Kalousek nehlásí.

■ *V ČR jsme nyní svědky vydávání státních dluhopisů, což je ve skutečnosti další zvyšování zadluženosti ČR. Do DS jsme dostali dopis, jehož autor se ptá: Je to nějak zohledněno v rozpočtu?*

Kdo rozhoduje o výši vydaných obligací? Je to parlament, nebo jen MF ČR, řídící se jen údajným zájmem investorů, byť se jedná o kroky, které mají minimálně střednědobé dopady a přesahují funkční období kabinetu...Není to svým způsobem jen jakýsi další tunel?

Zavedení přímého prodeje státních obligací je správná věc a případná vláda vedená ČSSD v těchto přímých prodejkách bude pokračovat, respektive, pokud bychom po roce 2010 byli ve vládě, za-

vedli bychom tyto prodeje také. Zatím to totiž bylo tak, že občan si uložil své úspory do banky či spořitelny a ta si koupila státní obligace. Bohužel část výnosu si nechala pro sebe. Je tedy lepší, když občan tento výnos dostane celý. O výši vydaných obligací rozhoduje parlament zákonem a MF ČR může pouze ovlivnit jestli tyto státní obligace prodá finančním institucím anebo občanům. Přímý prodej státních obligací občanům tedy žádným tunelem není. Tunely chystá pan ministr Kalousek v oblasti penzí a daňové reformy.

■ *Jedním z klíčovým momentů na straně příjmů návrhu rozpočtu je plánované sjednocení DPH na 19 %. ČSSD to odmítá. Proč?*

Podle dnes schválených zákonů od 1. ledna 2012 bude DPH 20 % a 14 %. Od 1. ledna 2013 je pak schválena sazba 17,5 %. Nicméně dá se velmi reálně předpokládat, že během příštího roku vládní koalice sjednotí DPH na úrovni 19 % či dokonce 20 % s platností od 1. 1. 2013.

ČSSD, pokud bude vládnout, vrátí do snížené sazby DPH léky, zdravotnické potřeby, potraviny, noviny a knihy.

■ *A důvody?*

Sjednocená DPH je silně asociální, neboť poškodí především důchodce, rodiny s dětmi a vůbec nízkopříjmové skupiny, pro které položky se sazbou 10 % tvoří nemalou část jejich spotřebního koše. Sjednocená DPH ve výši 20 % je také hloupá. Ve všech sousedních zemích mají sazbu DPH na potraviny ve výši 10 % či nižší a nehodlají s tím nic dělat. Převedení potravin do sazby DPH 20 % povede k mohutné nákupní turistice do sousedních

zemí a česká vláda nedosáhne zamýšlených příjmů. Bude tedy nutno se vrátit zpět. Bohužel v mezidobí tento avanturistický krok dále poškodí české zemědělství a český potravinářský průmysl.

■ *Víc než z možných příjmů (např. progresivní daň z příjmu) návrh rozpočtu 2012 staví na škrtech a to zejména u mandatorních výdajů v sociální oblasti. Je podle Vás podobný postup - neustálé utahování opasek zejména u tzv. střední vrstvy obyvatel - společensky udržitelný?*

Nečasova vláda také stále zvyšuje daňovou zátěž pro střední třídu, aby mohla snižovat daně bohatým a firmám. To je společensky neudržitelný postup a ČSSD, pokud získá podporu občanů, prosadí progresivní daň z příjmu u fyzických osob a zvýší podnikové daně.

■ *Jak vnímáte valorizace penzí na rok 2012 a v souvislosti s nimi i pokusné balonky z ministerstva financí v podobě rozvah (mj. vypuštěny i v Hospodářských novinách), že v příštích letech by valorizace vůbec údajně nemusely být, protože v rozpočtu na ně nebudou prostředky?*

Valorizace na rok 2012 je pouze symbolická a vůbec neodráží nárůst nájemného, cen léků a zvyšování DPH. Možné neprovedení valorizací penzí v příštích letech vnímám jako zcela nepřijatelný nápad. Jen to potvrzuje naši domněnku, že snaha zavést tzv. II. pilíř penzijní reformy ohrožuje už současné důchodce, neboť peníze budou chybět už na valorizaci důchodů. Uděláme všechno pro to, aby důchody současných důchodců, včetně jejich valorizací, nebyly ohroženy nezodpovědnými experimenty současné vlády.

Ptal se **František VONDERKA**

Šťastné stáří očima dětí

■ Šťastné stáří na kresbě Markéty Krausové (14) nese název Láska až navěky

To bylo téma již 2. ročníku celorepublikové soutěže, kterou uspořádala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ve spolupráci s ministerstvem práce a sociálních věcí a dalšími partnery. Slavnostní vyhlášení se uskutečnilo v Praze 11. října.

sedal akademický malíř Kristian Kodet, měla tedy z čeho vybírat. Všechny práce byly také vystaveny na internetu, kde je mohla hodnotit i laická veřejnost.

Úkolem mladých výtvarníků bylo prostřednictvím kreseb, maleb či koláží

přípravy na stárnutí na období 2008 - 2012 k pozitivní medializaci stáří jako plnohodnotné etapy lidského života. Soutěž také měla přispět k propojení generací, tedy k tomu, čemu se jinak říká mezigenerační solidarita. Měla rovněž pomoci odstraňovat předsudky a stereotypy o stáří a stárnutí a přivést děti k zamyšlení nad stárnutím. Výtvarná díla pak měla umožnit lepší poznání toho, jak děti starší generaci vnímají. V každé kategorii bylo oceněno pět prací.

O vítězích soutěže rozhodla sedmičlenná odborná porota. V jednotlivých kategoriích se jimi stali (v závorce je uvedena kate-

gorie) Nikolka Čapková (do 5 let) z MŠ Raspenava za dílko s názvem Povídám si s dědečkem. V kategorii od 6 do 10 let Kristýna Ševčíková z Křesťanské ZŠ a MŠ Jana Husa v Brně za dílo Společně u pohádky, v nejstarší kategorii (11-15) zvítězila Markéta Krausová z Gymnázia

■ V hlasování veřejnosti zvítězila kresba Jakuba Klištince (5) Děda hospodář

■ Kristýna Ševčíková (7): Společně u pohádky

Od premiéry se druhý ročník lišil tím, že zapojit se mohly i děti předškolního věku. Zřejmě i proto do soutěže přišlo desetkrát více příspěvků než loni. Letos se projektu zúčastnilo 226 kolektivů či jednotlivců, do soutěže zaslali více než 1400 výtvarných prací. Odborná porota, které před-

ztvárnit svoji představu o starších lidech a stárnutí. Jak už bylo uvedeno, soutěže se mohly zúčastnit všechny děti ve věku do 15 let, přičemž pole soutěžících bylo rozděleno do třech věkových kategorií. Cílem soutěže bylo dle slov pořadatelů přispět v souladu s Národním programem

a SOŠ Jilemnice s obrázkem Lásky až na věky. Mimořádné ocenění získal kolektiv tvůrců z Gymnázia Cheb za svoji koláž Návštěva u seniorů. V hlasování veřejnosti zvítězil pětiletý Jakub Klištinec z MŠ Újezd u Rosic za svůj obrázek Děda hospodář (krmení králíků). Ve své kategorii

■ Nikolka Čapková (5) si povídá s dědečkem...

se stejnou prací skončil čtvrtý. Děti byly odměněny diplomy a věcnými dárky, čtyři vítězové v hlavních kategoriích získali pro své školy šeky na 5000 Kč.

Po slavnostním předání cen se konalo společné fotografování s předs-

dou poroty Kristiánem Kodetem a také s ministrem Drábkem, což pro mnohé byla mimořádná událost. Z výtvarných

rence k bydlení seniorů Senior Living v listopadu v Českých Budějovicích. Všechny zúčastněné práce můžete vi-

■ Ceny vítězům vedle organizátorů soutěže předávali i malíř Kristián Kodet a ministr Jaromír Drábek.

děl, která si jejich autoři nepřejí vrátit, bude uspořádána putovní výstava po celé ČR. Jako jedni z prvních si ji budou moci prohlédnout účastníci konfe-

děť také na internetu a to na adrese www.stastne-stari.cz.

(fav) ■

Foto: autor

Roky zavírají do šuplíku

V klubovně Domova seniorů v Letovicích na Boskovicku se jeden den podobá druhému. Scházejí se tu obyvatelky domova a věnují se ručním pracem. Ty jsou doslova jejich osudem. Pod rukama pilných žen vznikají drobná díla, která jsou velká svým obsahem. Malebné obrázky, dečky a výšivky a mnoho dalších drobných maličkostí, za kterými stojí nápady a smysl pro krásu. Háčky a jehlice pomáhají objevovat krásu pro potěšení autorek i ostatních diváků. Obrázky s originálními motivy z přírody i ze života okolo potěší každého. Domov seniorů se díky pili těch-

to žen stal jakousi velkou výstavní síní plnou originálů.

Seniorkami z Letovic vytvořené užité umění září i na různých výstavách a odborní znalci jejich díla už často označili za skvosty. Při jejich tvorbě si autorky velmi rády společně zazpívají moravské lidové písničky, společně si také připomínají různá životní jubilea. Svůj optimismus na podzim života rozdávají všem kolem sebe. „Léta zavíráme do šuplíku,“ říkají, když se začne hovořit o věku. Na otázku „Kolik že Vám to vlastně je?“ odpovídají „To nestojí za řeč“ a ledabyly mávnou rukou, jako

když zaháníte dotěrné mouchy. Inu, i takový může být recept proti stárnutí.

Jiří PROCHÁZKA ■

Foto: autor

NESTAREJ SE ŽENO MÁ,
ŽE MY NIC NEMÁME,
ZABIJEME KOMÁRA,
MASA NADĚLÁME.
PŮL HO DÁME DO KOMÍNA
PŮL HO UVAŘÍME,
NESTAREJ SE ŽENO MÁ,
ŽE SE NENAJÍME.
PROČPAK BYCH SE STARALA,
MŮJ ZLATÝ MUŽÍČKU,
VŽDYŤ MÁM JEŠTĚ V KOMOŘE
Z KOMÁRA NOŽÍČKU.

K fotografii vlevo, kterou pořídila paní Zdenka Vondráková, byla připojena její následující douška: „Přátelé, už dlouho odebrám váš časopis „Doba seniorů“ a líbí se mi. Je mně 77 roků a celkem ráda fotografuji. Podařilo se mi udělat snímek komára přímo na okně a v pozadí dům naproti. Vzpomenula jsem si na starou lidovou písničku a dala ke komárovi. Myslím, že je to celkem vhodná ironie do dnešní doby. Snad někoho aspoň trochu potěší.“

Děkujeme, slovo snad bylo zbytečné, v redakci nás fotka pobavila, a i proto dáváme dále...

Dědic neplatičem

V našem bytovém družstvu zemřela členka. Notář po více než dvou letech rozhodl, že byt přejde na její dva syny. Jenže jeden je tu sice hlášen, ale nejméně 8 let tu nebydlí (oženil se, rozvedl, byl ve vězení). Obývá chatu, kterou po matce zdědil. Druhý syn má adresu na obci. Do bytu se nastěhoval, ale protože je bez práce, nájem neplatí. Dluh se blíží 350 tisícům. Navíc se k němu přistěhovali prý příbuzní. Jsou tu trvale tři a jedno dítě. Často jsou zde návštěvy, takže je jich v bytě třeba deset. Bytové družstvo stále nedostalo rozhodnutí ve věci dědictví. Vzhledem k dluhu na nájemném a službách spojených s bydlením, nechce družstvo ani jednoho z dědiců přijmout za člena družstva. Je to možné? Jak má družstvo dál postupovat? Může družstvo dát exekuci na chatu a z ní dluh zaplatit? Vzhledem ke způsobu života obou synů není naděje, že by z nich byli slušní členové bytového družstva, kteří by plnili své povinnosti. Družstvo nechce další neplatiče.

Karel Z., Ostrava

Váš dotaz je nutno rozdělit do několika možných řešení, vždy podle nastalých skutečností.

Pokud dosud není dědické řízení uzavřeno, je jakékoliv řešení bezpředmětné. Ten, kdo v bytě bydlí, zde bydlí bez právního důvodu a družstvo vyzve uživatele bytu, aby byt vyklidil, pokud tak neučiní, může družstvo podat žalobu na vyklizení bytu.

Pokud se dědicové nedohodnou, nabudou členský podíl v družstvu rovným dílem. Po uzavření dědického řízení by družstvo mělo trvat na tom, aby se dědicové dohodli o tom, kdo z nich se stane členem družstva a tomu pak družstvo vystaví nájemní smlouvu. Společné členství v družstvu mezi bratry není možné. Společné členství v družstvu a společný nájem družstevního bytu je možný jen mezi manžely. Pokud se jeden z dědiců do bytu nastěhoval, neplatí nájem a nepředložil dohodu o tom, že se s druhým dědicem dohodli, že členem družstva bude on, bydlí v bytě bez právního důvodu (nemá nájemní smlouvu), pak družstvo může v tomto okamžiku podat žalobu na vyklizení bytu, po předchozím upozornění uživatele bytu, aby byt vyklidil.

Pokud by však dědicové družstvu předložili dohodu o tom, kdo z nich bude členem družstva, nemůže družstvo toto právo dědicovi odeprít. V případě, že k dohodě dědiců dojde, jeden z nich se stane členem družstva a tento nebude plnit své povinnosti plynoucí z členství a z nájemní smlouvy k bytu, je možné jej v souladu se stanovami vyloučit z družstva. Podle obchodního zákoníku (zákon č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů), může být člen vyloučen, jestliže opětovně a přes výstrahu porušuje členské povinnosti, nebo z jiných důležitých důvodů uvedených ve stanovách. Fyzická osoba může být vyloučena také, byla-li pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, který spáchala proti družstvu nebo členu družstva. O vyloučení, které musí být členu písemně oznámeno, rozhoduje, pokud stanovy neurčují jinak, představenstvo. Proti rozhodnutí o vyloučení má právo podat člen odvolání k členské schůzi. Není-li právo na odvolání uplatněno do tří měsíců ode dne, kdy se člen dověděl nebo mohl dovědět o rozhodnutí o vyloučení, členství zaniká.

Vyloučení z družstva znamená, že člen pozbyl členská práva a povinnosti v družstvu, jako kdyby přišel o byt, má právo na vypořádací podíl v družstvu.

Ve věci dluhu na nájemném a službách spojených s bydlením je nutno vyzvat současného uživatele bytu k uhrazení dluhu a pokud tak neučiní, k podání žaloby na plnění. V případě pravomocného rozsudku soudu, které dlužník nebude plnit, je pak možná žaloba na výkon rozhodnutí (exekuce), např. prodejem movitého nebo nemovitého majetku. Exekuce na mzdu, důchod, apod.

Dědicové se také mohou dohodnout, kdo z nich se stane členem družstva a jak se ohledně bytu finančně či jinak vypořádají, jak uhradí dluh vůči družstvu. Dědic – člen družstva – převede členská práva a povinnosti k družstevnímu bytu na nabyvatele těchto práv a povinností. Družstvu pak oznámí, že došlo k dohodě o převodu členských práv a povinností. Družstvo by si mohlo oba dědice pozvat a navrhnout jim toto řešení, protože v opačném případě jim hrozí, že o družstevní byt přijdou.

Připravila **JUDr. Jitka KOCIANOVÁ** ■

Tuto stránku připravujeme ve spolupráci se Sdružením nájemníků ČR (SON).
 Sídlo: Dům odborových svazů, Náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Tel.:

+420 234 463 343, Fax: +420 234 463 344,
 e-mail: son@cmkos.cz. Sdružení je členem Rady seniorů ČR.

Poradna pro práci s PC

Jaký OS Windows instalovat ?

Doby, kdy operační systém vydržel na počítači řadu let a stále byl výrobcem podporován jsou nenávratně pryč. Dnes jde vývoj operačních systémů na bázi Windows tak rychle vpřed, že prostý uživatel je nucen stále se učit a hledat (mnohdy velmi pracně), kam že vývojáři ukryli potřebné soubory či nastavení. Operační systém by měl být intuitivně jednoduchý, protože stále se učít nové zpracování zabere nemálo času i zkušenému odborníkovi. A k nim většina uživatelů nepatří. Nehledě na náklady finanční, protože dávat peníze za něco, co jsem si neobjednal a z mého pohledu nepotřebuji, je problematické. Instalace nového operačního systému s sebou nese i požadavky na vlastnosti počítače. To znamená, že nový OS nebude často možné provozovat na starších počítačích, které nám například věnovaly naše děti či vnoučata. Takže firma, která vytváří stále nové, někdy i nepovedené operační systémy (Vista) nás připravuje nejen o drahocenný čas, ale i o nemalé peníze ať už za zakoupení nového OS nebo

v horším případě i nového, výkonnějšího počítače. Donutí nás k tomu tím, že prostě přestane starší operační systém podporovat. To znamená, že některé nové, pro nás často přitom nezbytné, programy na starším operačním systému už vůbec nepůjdou nainstalovat ani spustit, operační systém nebude záplatován, není zaručena podpora dosud používaného antivirového programu ani internetového prohlížeče...

Pro ty z vás, kteří z některého z výše uvedených důvodů zamýšlíte koupit nový OS (Windows 7 nebo Windows 8) mám radu, jak zjistíte, zda nový operační systém bude právě na vašem počítači fungovat. Minimální HW požadavky pro Windows 8 jsou: Procesor – 1 GHz nebo rychlejší, x86 (32 bitů) nebo x64 (64 bitů), 1 GB RAM – 32 bitová verze, nebo 2 GB RAM – 64 bitová verze, 16 GB – 32 bitová verze, nebo 20 GB – 64 bitová verze, grafická karta s podporou DirectX9 s WDDM 1.0 nebo novější. Pokud nevíte, zda je váš počítač schopen Windows 7 nebo 8 akceptovat a splňuje uvedené požadavky,

doporučuji použít aplikaci **Windows 7 Upgrade Advisor**. Jelikož nároky na oba tyto OS jsou téměř totožné, můžete si to pomocí téhle aplikace ověřit. Odkaz na stažení programu je: <http://goo.gl/VgcD2>. Windows 7 Upgrade Advisor je nástrojem, který „proskenuje“ celý váš počítač a následně vám podá informaci o tom, zda je možné na něm spustit Windows 7 (8), či nikoli. Po spuštění bude program několik minut pracovat a zjišťovat veškeré vlastnosti vašeho počítače, aby vám nakonec poskytl hlášení, je-li váš počítač na požadovanou změnu připraven. A pokud ne, tak vám přidá informace, kde máte rezervy a kde by bylo potřeba provést upgrade proto, aby i vám mohl nejnovější operační systém od Microsoft „běhat“ bez potíží. Podle analýzy odborníci zjistili, že stále více jak 32 % uživatelů spokojeně pracuje na starším OS Windows XP.

Přechod na novější OS je sice nejlepším, ale nikoli nejlevnějším řešením.

Zdeněk HŘEBEJK ■

Rady letem

V DS na základě dohody se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) zařazujeme příspěvky z jeho internetových raden.

DOTAZ: Celý den se snažím dovolat na vaši linku 900 080808 a pokud není obsazeno, tak pro změnu nikdo nezvedá telefon.

ODPOVĚĎ: Omlouváme se, naše poradenská linka bývá značně vytížená. Prosíme Vás tedy o trpělivost, byla by velká smůla, kdybyste se ani po více pokusech nedovolal. Nejméně vytížená bývá linka mezi 17. – 18. hodinou.

DOTAZ: Jakým způsobem reklamovat zboží v případě že prodejna už neexistuje, resp. prodejna existuje se stejnými prodejci a stejným majitelem, ale majitel mezitím stihl firmu zrušit a založit novou s jiným IČO a podobným názvem?

ODPOVĚĎ: Reklamací (práva z odpovědnosti za vady) je třeba uplatnit primárně přímo u prodávajícího. Je-li však v záručním listě uveden jiný podnikatel určený k opravě, který je

v místě prodávajícího nebo v místě pro kupujícího bližším, uplatní se právo na opravu u podnikatele určeného k provedení záruční opravy. V obou případech jsou povinni Vaši reklamaci vyřídit, především Vám vystavit potvrzení o uplatnění reklamacie a převzetí zboží s příslušným datem. Pokud toto odmítají, můžete se obrátit na Českou obchodní inspekci, která by měla prodávajícího podle zákona potrestat, nebo reklamaci uplatnit písemně - doporučeně, do vlastních rukou a s dodejkou na adresu prodávajícího, a ponechat si kopii reklamačního dopisu. V tomto dopise specifikujete zejména údaje o koupi zboží a o příslušné vadě. Dále ve Vašem případě záleží na tom, zda prodávajícím je právnická osoba a pán byl pouze jednatel, společníkem nebo jiným činitelem této organizace, nebo sám byl podnikající fyzickou osobou a prodávajícím. Proávající by měl být uveden na smlouvě, nebo na účtence. Pokud prodávajícím je právnická osoba a ta již neexistuje, reklamaci už Vám bohužel nevyřídí, s výjimkou pokud například zanikla fúzí (sloučením nebo splynutím) s jinou osobou nebo rozdělením atd. (to lze zpravidla zjistit z obchodního rejstříku) - potom by povinnost vyřídit Vaši reklamaci přešla na nástupnickou osobu. Pokud prodávajícím je fyzická osoba, musí Vám reklamaci vyřídit, i když původní prodejnu či podnik již neprovozuje nebo provozuje jinou prodejnu či podnik.

DOTAZ: Chtěl bych se zeptat jestli jsem nucen zaplatit diagnostiku mého notebooku, který je v záruce, ale neuznali mi reklamaci kvůli mechanické poruše. Na jedné stránce jsem se totiž dozvěděl, že vymáhání částky za tuto diagnostiku je v rozporu se zákonem.

ODPOVĚĎ: Určitě nemusíte tuto částku uhradit. Zákon neváže úhradu nákladů prodávajícího na reklamaci na úspěšnost této reklamacie. Možná, že se to časem změní, ale zatím je to bezplatné.

DOTAZ: Chtěla bych požádat o informaci, jestli pracovníci banky, pojišťovny nebo např. recepce hotelu jsou oprávněni si pořídit kopii mého osobního dokladu (občanský průkaz, cestovní pas atd).

ODPOVĚĎ: Kopii si pořídit mohou, ale pouze pro účely těch konkrétních transakcí. Nemohou rozhodně tyto údaje předávat dále či jinak zneužívat. Pak by se jednalo o porušení zákona o ochraně osobních údajů.

Výhradní kontaktní adresa SOS je nyní:

Mečová 5, 612 00, Brno. Telefonní kontakt: 543 255 371. Kontaktní emaily jsou sos@spotrebitele.info (obecný); neurocna@spotrebitele.info (předsedkyně SOS); tm@spotrebitele.info (tiskový mluvčí). Elektronickou poradnu najdete na adrese www.spotrebitele.info Kontakt na telefonickou poradnu je 900 08 08 08, dotovaná cena hovoru je 8 Kč/min.

Testovali jsme Aligator A850 Senior

Řečeno hned úvodem: je to zatím nejnovější a současně také nejlepší mobilní telefon určený speciálně pro seniory, který jsme dosud v DS testovali.

Čím Aligator A850 Senior zaujme na první pohled je vedle velkých tlačítek i barevný displej (LCD TFT, 2 palce, rozlišení 220 x 176 bodů, 262 000 barev) s ikonkami pro snadnou orientaci v menu. Hned je tak také vidět, že podobně jako jeho předchůdci nabízí jednoduché ovlá-

Moderní ikonky na displeji usnadňují orientaci v menu.

dání, které výrobce právě na základě poznatků zákazníků neustále zdokonaluje. Ovšem Aligator A850 Senior je určen li-

dem, kteří vyžadují nejenom jednoduchost ovládání, ale i elegantní styl a další funkce. Chromový rámeček podél obvodu, zapuštěná tlačítka s jemnými přechody, ovládací prvky na boku telefonu, zaoblené hrany a rohů mají za následek, že Aligator A850 Senior působí skutečně kompaktně a elegantně. Nezůstalo jen u vzhledu, telefon má i řadu pokročilých funkcí. K nim patří fotoaparát s rozlišením 2 Mpx (předchůdce 1,3 Mpx), bezdrátové spojení Bluetooth, hudební přehrávač, budík, kalkulačka, diktafon, kalendář, FM rádio, audio konektor Jack 2,5 mm pro sluchátka, a nabíjecí konektor microUSB, kterým lze telefon připojit k počítači. Telefon má i tzv. modré tlačítko, jehož stlačením můžete okamžitě – bez listování v menu – přejít na často používanou doplňkovou funkci. Milá je funkce narozeniny, která zapomnětlivcům připomíná významné dny blízkých osob, které si do této položky uložili. Do interní paměti telefonu lze umístit telefonní seznam až s 500 místy a také je tu místo pro uskladnění 200 SMS. Telefon umí i stále více žádané MMS a je vybaven slotem na paměťovou kartu microSD, na kterou lze ukládat pořizované fotografie, hudbu nebo další data.

Něco podobného nabízejí i jiné mobily, ale v telefonu Aligator A850 Senior, jak je

u správného seniorského telefonu zvykem, najdete i speciální funkce jako je už známé SOS tlačítko na zadní straně, kterým lze upozornit na kritickou situaci a přivolat pomoc. Má i hlasový do-
pro-
vod
či LED
svítílnu.

K příslušenství patří hlavně mezi seniory oblíbený stojánek na nabíjení. Nabíjet lze ale i bez něho. Baterie telefonu má kapacitu 1200 mAh, když je plně nabitá, umožňuje pohotovostní režim až 360 hodin. Majitel tedy nemusí mít při běžném používání obavy, když s nabitým telefonem jede o víkend na chalupu a zapomene doma nabíječku. Horší by bylo zapomenout tento telefon, který za přijatelné peníze (pod 1 900 Kč) umí své a ostudu určitě nikomu neudělá.

(red) ■

Poškozené bankovky už jen tak nevyměníte

Nedávno se nám „podařilo“ dát do prádla košili, v jejíž kapsičce byla papírová pětistovka. Práním vybledla. Šel jsem do České spořitelny a tam ji odmítli vzít. Prý by ji měli zabavit, ale ať to zkusím vyřešit v České národní bance. Stejně jako jiní (nebyl jsem prý zdaleka první) jsem netušil, že od července u nás platí nová pravidla pro výměnu poničených bankovek. Podle Petry Hájkové z odboru komunikace ČNB přináší zjednodušení. S poničenou bankovkou stačí zajít do některé obchodní banky a požádat o výměnu. Petra Hájková: „Banky mají nově povinnost vyměňovat na svých přepážkách poškozené bankovky za nepoškozené, a to bezplatně.“

Nově se ale jako já můžete dozvědět, že vaše bankovka je nestandardně poškozená. V takovém případě budete mít smůlu. Nestandardně poškozenou bankovku totiž

musí od července banky zadržet bez náhrady. Údajně i proto, aby lidé s penězi odpovědněji zacházeli.

Co je podle ČNB tedy nestandardně poškozená bankovka?

- Bankovka, jejíž obrazec je nečitelný, deformovaný nebo proděravělý
- Bankovka ohořelá nebo zetlelá,
- Bankovka popsaná, pomalovaná, přetištěná, potišťená, obarvená, odbarvená, poškozená biologickým nebo jiným materiálem, nejde-li o nepatrná poškození, která nebrání dalšímu oběhu,
- Bankovka poškozená nástražným zařízením na ochranu proti krádeži,
- Bankovka skládající se z více než dvou částí.

Dostat nějakou finanční kompenzaci za nestandardně poškozené platidlo lze podle

nových pravidel jedině ve výjimečných a odůvodněných případech. Tedy například tehdy, když peníze sežehne požár v bytě, poničí se kvůli povodni, nebo když si nevšimnete, že vám pokladník v obchodě vrátila zpět bankovku, která byla z jedné strany počmáraná.

Žádost o náhradu poškozené bankovky musíte doručit buď písemně, nebo osobně na některou ze sedmi poboček České národní banky. A to nejpozději do 60 dnů, kdy vám v bance poškozenou bankovku zabavili bez náhrady.

Poškozených bankovek, které se každoročně vrátí do České národní banky není málo. Jen loni to bylo téměř 200 tisíc kusů v celkové hodnotě přes 151 milionů korun. Nejčastěji lidé přicházeli s roztrhanými nebo vypranými bankovkami.

(fav) ■

SUDOKU

Uveďte součet čísel z označených políček.

1	2					7	3	
		8			1		4	5
3								2
	3	2					9	6
			9					
7	9			6	2	1	5	3
			7			3		1
4								
5			2	9		8	7	

NEHODA

V autě jede otec a syn (pokrevní). A jak to tak na silnicích chodí, najednou se stane krvavá nehoda. Oba dva jsou vážně zraněni a sanitky je odvezou do dvou různých nemocnic. Syn už je na operačním sále, když k němu přijde službukonající chirurg a řekne: „Nemůžu ho operovat, je to můj pokrevní syn!“

Jak je to možné?

PŘESMYČKY

Najdete, co se skrývá za podivnými pojmy? Napovíme, že jsou spojeny s jednou kulatou věcí a trávíkem. Nedejte se zmást velkými písmeny a chybějící diakritikou!

TVORBA KASINA, PRAHA TRAPAS, ADMIRAL RED, CERNOBILE SVAL, NAMOCIL A, MINOVYCH BERAN, HALA PRASIVA, USTREDNICH TEMENA, PERVITIN KOZLA, UHRAL PADAK, SOCIOLOGU MAM.

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

SUDOKU (23) Věra Husáková z Prahy 6; **MINCE** (Tři mince vlevo, tři vpravo, tři jsou vedle. Váhy jdou buď doleva, doprava nebo zůstanou v rovnováze. Už se možnosti omezily na tři mince. Jedna doleva, jedna doprava, jedna mimo...) Věra Kopková z Frýdku-Místku; **JAK SE USADILI** (paní Habartová, paní Malá, pan Nejezchleba, pan Novák, paní Nejezchlebová, pan Habart, paní Nováková a pan Malý) Marta Štroblová z Krabčic; **BONBONEK PRO DECHOVKÁŘE** (49. Kmochův Kolín): František Brejcha z Prahy 7, Božena Kopečková z Dolních Kounic a Petr Bergman z České Lípy. Všem výhercům blahopřejeme. Zájemcům o kalendář Dechové orchestry 2012, kteří nevyhráli, připomínáme, že si ho se slevou mohou objednat u Agentury Briva (Machatého 689, 152 00 Praha 5). Aby dostali

slevu 20 % musí však použít objednávací formulář z našeho říjnového vydání popř. jinak doložit (např. vystřižením hlavičky DS a jejím přiložením k objednávkou), že jsou členy Doby seniorů.

Potřebujete dobít energii a načerpat nové síly?

V malých rodinných Lázních Mšené, které si velmi zakládají na svém originálním motto „Oáza klidu a pohody nedaleko Prahy“ neheďte rušný noční život a obchody, ale především odpočinek a lázeňské procedury. V lázních naleznete nejen tradiční lázeňskou léčbu hrazenou pojišťovnami, ale také relaxační týdenní a víkendové pobyty.

Z naší nabídky jsme pro Vás vybrali:

Adventní víkend

Termín pobytu: 2.12. – 4.12.2011 nebo 9.12. – 11.12.2011

Délka pobytu: 3 dny – 2 noci (pátek – neděle)

Ubytování: jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje

Stravování: polopenze (snídaně, večeře)

Léčebné procedury:

- 1x Bylinná koupel z Lázní Mšené
- 1x zábal zad - včelí vosk
- 1x bylinná masáž zad s konopím
- 1x parafínový zábal rukou
- 1x sauna

CENA POBYTU již od 2.085,- Kč/osoba

Tradiční lázeňský balíček

BALÍČEK LÁZEŇSKÝCH PROCEDUR

- koupel s rašelínovým extraktem
- klasická částečná masáž zad
- Vulkan Pack (záda)

CENA BALÍČKU 525,- Kč*

* Při zakoupení od 1.12.2011 do 31.3.2012

Myslete i na své blízké.

Více o lázeňských pobytech a službách na

www.msene.cz

OÁZA KLIDU A POHODY NEDALEKO PRAHY

Lázně Mšené, a. s. • Lázeňská 62 • 411 19 Mšené-lázně
tel.: +420 416 866 007, 009 • e-mail: lazne@msene.cz

Seriál DS k bibli 23

Soudci Gedeon a Samson

Země kvetla dílem jako krásná květina, ale vyvolený lid se musel bránit nájezdům útočných nepřátel, chtivých kořisti. Co si počít, když nepřátelé útočí a sužují Izrael? Soudcové vynášeli rady. Stáli v čele vojska. Jménem Páně vítězili a osvobozovali zemi z otroctví. Úrodu na polích chránili před očima chamtivých a nezvaných návštěvníků.

Soudcem se stal hospodář Gedeon (Bořič a Lamač), syn Joasa Abiezeritského. Zemi tehdy napadali midjánští kočovníci. Se svými stády v létě přeplavali Jordán, spásli osení, pobrali zásoby a ostatek ničili.

Samson a Dalila v podání Anthonise van Dycka

Sedm let okrádali a trápili Izraelské. Tehdy se anděl Páně zjevil Gedeonovi a oznámil radostnou novinu – S pomocí Boží zvítězíš a vysvobodíš Izrael z područí Midjánu. –

Gedeon svolal muže do zbraně. Tisíce ozbrojenců spěchalo do hor Gilboa. Ale Hospodin řekl – Příliš mnoho lidu je s tebou. Nechci, aby se Izrael chlubil, že se vysvobodil vlastní silou. Zaveď muže k vodě. Kterí si lehnou na zem a pít budou ústy z pramene, ty si zvol. – A tak prameny vod vybraly pouhých tři sta mužů z třiceti dvou tisíc bojovníků. Voda zahнала žížeň i strach a posílila odvahu k vítězství uprostřed černé noci.

Vybrané muže rozdělil Gedeon na tři setniny. Každý voják dostal polnici a prázdný

nádobí. V noci se tenkrát ještě neválčilo, lidé se obávali přízraků a duchů tmy. Ale Židé se na rozdíl od ostatních národů nebáli. Bůh Hospodin provázel Izrael poledním žářem i o půlnoci. A tak se plazili tmou a obklíčili nepřátele. Gedeon náhle vstal, zatroubil, rozbil džbán, pozdvihl hořící pochodň a zvolal – Hospodinu a Gedeonovi! – Totéž učinili ostatní. V midjánském ležení vypukl zmatek. S křikem utíkali do hor, ve tmě se napadali a pobíjeli navzájem. Izraelští zvítězili.

Soudce Samson

Také Samson (Sluníčko), syn otce Manue z města Zaraha, byl od útlého dětství veden ke službě Hospodinu. Proto si vlasy nestříhal, prameny hřívý mu vlály kolem hlavy jako paprsky zasvěcení.

Samson rostl a sílil, až dospěl v muže s obrovskou silou. Při cestě domů ho jednou napadl lev. Samson se nezalekl a řvoucího krále zvířat v rukách stiskl a roztrhl. Později šel tou cestou znovu a zastavil, aby se zálibně pokochal. Všiml si, že v břiše lva se uhnízdily včely. Prohlížel si poraženého obra a ochutnal v mršině ukrytý med, což nebyla z mrtvol zvířete dobrá strava, natož kóšer, jídlo vhodné pro Izraelce. – Kdo ale vidí, odkud med teče? – utěšoval se silák. Jenže, trest za „pochoutku“ na sebe nenechal dlouho čekat.

Samson přepadl cizince a ničil jejich kořist z úrody, která vyrostla na polích země izraelské. Kmen judských bratří se však obával Filištinů. Judští pohostili Samsona a sytého uložili k spánku. Spícího siláka, svázaného a bezbranného, chtěli vydat Filištinům. Samson se však probudil a léčku rychle pochopil. Vstal a posílen mocí Ducha Hospodina roztrhl pouta, zdvihl oslí čelist a bil jí kolem sebe jako mečem, a tak usmrtil své nepřátele.

Dalila stříhá Samsonovi vlasy – mědirytina německého mistra E. S. z patnáctého století

Slavil vítězství, ale silou vládl, i když se zamiloval. Láska po sobě svornost vodí a z nenávisti se vražda rodí. Samson si vzal za ženu Filištinu Dalilu. Ta vyloudila z manžela tajemství jeho moci. Ve spánku mu pak ostříhala kadeře vlasů, v nichž tkvěla síla, a tak Samsona zradila. Filišťané mu oholili hlavu, vyloupali oči, tělo spoutali řetězy a zavřeli do žaláře v Gaze, kde z obávaného bojovníka učinili otroka mleců. Sám točil kolem kamenného mlýna.

Při slavnosti díky bohu Dágonovi za vítězství nad nepřáteli Izraelci, nechali Filišťané přivést Samsona. Bavili se pohledem na nepřítele, na vězně bez očí, kterého se předtím báli a vystrašeně se mu vyhýbali, ale teď se mohli smát bezbrannému slepci.

Byl to smutný pohled. Zesměšňovali poraženého siláka. Samson však poprosil dítě, které ho vedlo na provaze, aby šli ještě o kousek dál, pod sloup, kde by se mohl opřít a odpočinout si.

A zatímco se nepřátelé hlučně bavili a svíjeli se smíchy nad tou podívanou, nevidomý Samson poprosil Boha Hospodina o dar síly. A opřel se zády o sloup, celý Chrám se otřásl a spadl a v sutinách kamene pohřbil tři tisíce Filištinských. Také Samson zahynul. Soudcem byl dvacet let. Nad troskami zbořeného Chrámu lidé vzpomínali na Samsona, který poslední západ slunce už neviděl. Ubit posměchem a lstí nepřátel oslepen padl na kolena. Přesto znovu vstal.

Pro DS píše **ThDr. Jan SCHWARZ**

Příště: Soumrak doby Soudců

TELEVIZNÍ TIPY na listopad

TV pohoda

TIP MĚSÍCE
NE 6. 11.

20⁰⁰ Indiana Jones a Chrám zkázy

Nova Indiana Jones and the Temple of Doom, USA 1984
R: S. Spielberg. H: H. Ford, K. Capshawová, A. Puri, R. Seth, P. Stone, D. Aykroyd aj.

DOBRODRUŽNÝ Když se Indiana po konfliktu v šanghajském klubu snaží rychle odletět, letadlo se zřítí v indické džungli. Indy s sebou má protivnou, ale krásnou zpěvačku Willie a malého kluka. Když dorazí do chudé vesničky, zjistí, že lidem zde byly ukradeny posvátné kameny a uneseny děti. Kameny se prý nacházejí v paláci indického prince, ale ten vinu odmítá. Indymu se v noci podaří odhalit v tajných podzemních chodbách nejen zmizelé kameny, ale i děti. ➔ **sobota 5. 11.**

20⁰⁰ Mamma Mia!

Prima Mamma Mia!, Velká Británie 2008
R: P. Lloydová. H: M. Streepová, C. Firth, A. Seyfriedová, P. Brosnan, J. Waltersová, D. Cooper aj.

KOMEDIE Sophie žije s matkou Donnou na řeckém ostrůvku Kalokairi, kde vedou rodinný hotel. Ani s jednou není k vydržení, protože Sophie se má zanedlouho vdávat. Zatímco Donna si v téhle souvislosti dělá ryze praktické starosti, Sophie řeší jediný problém – kdo ji odvede k oltáři. Nalezený matčin deník totiž odhalil, že se Donna v době kriticky blízké Sophiinu početí spustila hned se třemi chlapci. Podnikavá dívka nelení a všechny tři na svatbu pozve. ➔ **sobota 12. 11.**

20⁰⁰ 2Bobule

Nova ČR 2009
R: V. Lanné. H: K. Hádek, T. Voříšková, L. Langmajer, L. Lipský, V. Postránecký, J. Krampol aj.

KOMEDIE Jirka se zaplete s krásnou dívkou, jejíž otec má ale o nápadnících své dcery úplně jiné představy... Jirka proto raději prchá za kamarádem Honzou na jižní Moravu. Honza žije s Klárou na dědečkově vinařství a jako vinař začátečník se pouští do vrcholného umění. Výroby slámového vína. Samozřejmě se mu nedaří, ale po nečekaném příchodu kumpána Jirky se jeho život obrátí naruby. Jirkova slabost pro ženy se totiž doslova zvrhla v zápas o život. ➔ **neděle 13. 11.**

21⁰⁰ Nepřítel státu

ČT1 Enemy of the State, USA 1998
R: T. Scott. H: W. Smith, G. Hackman, J. Voight, L. Bonetová, R. Kingová, S. Wilson aj.

THRILLER Právník Robert Dean se potká s bývalým spolužákem Zavitzem. Jeho život se pak změní na peklo, aniž ví proč. Za největšího nepřítele státu jej označí pracovníci National Security Agency, nejmocnější tajné organizace na světě. Dean nechápe, proč je z něj najednou nebezpečný štvanec, který má v patách dokonale vycvičené agenty. Na jeho dopadení je zmobilizována i nejmodernější technika. Pokud nenajde rychle pomoc, skončí špatně... ➔ **sobota 19. 11.**

20⁰⁰ Sráči

ČT1 ČR 2011
R: R. Sedláček. H: J. Bartoška, J. Plesl, R. Mikluš, J. Dulava, P. Čtvrtníček, E. Horváth aj.

TV FILM Dva zkorumpovaní detektivové, otrlejší Martin a zdrženlivější Dan, si přilepšují vymáháním výpalného. Na začátku příběhu dva lupiči – lehkomyšlný Luky a jeho kumpán Zidan – přepadnou poštu. Luky ukradené peníze utrácí se dvěma šlapkami, kterým se pochlubí, co spáchali. Právě od nich dostanou kriminální tip na další chystanou loupež. Pustí se do sledování na vlastní pěst a Dan během přepadení jiné pošty Lukyho zastřelí. Kvůli zanedbání postupu je vyšetřován a postaven mimo službu. Další děj se točí kolem plánovaného přepadení auta bezpečnostní agentury. Loupež připravují propuštěný kriminálník zvaný Bronx, spolu se Zidanem a Pepou, jenž je u fiktivní firmy BBA zaměstnán. Bezskrupulózní Martin se ale o chystané akci dozví a rozehraje vlastní hru. Dramatické finále se odehraje na výpadovce s přilehlým lesem...

vtip napětí akce láska
○○○ ●●● ●●● ●●●

20⁰⁰ Vratné lahve

Nova ČR 2006
R: J. Svěrák. H: Z. Svěrák, D. Kolářová, T. Vilhelmová, J. Macháček, P. Landovský, J. Budař aj.

KOMEDIE Učitel Tkaloun se rozhodl opustit školu, ale rozhodně se nechce stát důchodcem a trávit čas na lavičce v parku. Tkaloun je plný aktivity, nápadů i chlapeckých tužeb a nemíní zestárnout v nečinnosti. Navzdory nesouhlasu ženy Elišky, která se sarkastickým nadhledem komentuje všechny aktivity svého muže, přijme brigádnické místo ve výkupu lahví v jenom supermarketu. V malém prostoru, kde se setkávají lahve s lahvemi a lidé s lidmi... ➔ **neděle 20. 11.**

vtip napětí akce láska
●●● ○○○ ○○○ ●●●

22²⁰ Americký gangster

Prima American Gangster, USA 2007
R: R. Scott. H: R. Crowe, D. Washington, Ch. Ejiofor, C. Gooding jr., J. Brolin, A. Assante aj.

THRILLER Frank Lucas je černoch, který díky odvaze a inteligenci dokáže zaplavit ulice New Yorku nejlepší a nejlevnější drogou. Díky tomu se záhy vyšvihne na vrchol zdejších mafiánských struktur, odkud s bohorovným klidem řídí své impérium pomocí finančních injekcí i nečinnosti zdejších policistů. Detektiv Roberts je mezi nimi bílou vránou a především díky své pověsti dostane za úkol sestavit protikorupční tým, který zavedené pořádky změní... ➔ **sobota 26. 11.**

vtip napětí akce láska
○○○ ●●● ●●● ○○○

Do každého domova patří TV pohoda

- nejaktuálnější televizní časopis
- přehledný televizní program 47 TV stanic
- recept • sudoku • křížovka
- každé pondělí jen za 9 Kč

Předplatné s dárkem!

Tel.: 281 002 201 • e-mail: sekretariat@tv-pohoda.cz • www.tv-pohoda.cz

POMŮCKA: ASA, OKASE, SAMOA, SNETE	ÚKON VE FOTBALE	POTŘEBY VODÁKŮ	NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO	DRUH ŽYVYKACÍCH BONBONŮ		BILÝ SPORT	VÝHODNÁ PŘÍLEŽITOST K NÁKUPU	SMRTELNÁ CHOROBA	KLADNÁ ELEKTRODA		PŮSOBNÍ	STRANA ÚČTŮ	MRAVO- VĚDNÝ	CITOSLOVCE SMÍCHU
HUDEBNÍ DÍLO					ZNAČKA DŽUSŮ					FÁZE DÝCHÁNÍ				
VĚNOVATI					EKONO- MICKÝ ZKR. RODOVÝ ZNAK					DRUH KVĚTENSTVÍ ČÁST SKOKU				
1. DÍL TAJENKY														INICIÁLY PROZAÍKA RAISE
INICIÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO			KOSATEC LETNÍ DĚTSKÝ TÁBOR					SPZ DOMAŽLIC				CESTOVNÍ KANCELÁŘ 3. DÍL TAJENKY		
POVEL KE STŘELBĚ				NEMOC SÍL. KRAV ZKR. CHEM. ZN. LITHIA				AKCIOVÁ SPOLEČ- NOST ZKR.			ROZHLASO- VÉ VLNÝ OZN. CITLI- VOSTI FILMU			
	JMÉNO PAPOUŠKA	ZNAČKA DECILITRU HUDEBNÍ STYL							NABÍRANÝ PRUH LÁTKY					
LÉČKY MN. Č.									SYMETRÁLA			CHEMICKÝ PRVEK KOV ZN. NB	MOHAMEDŮV DRUH	
ZNAČKA MOUKY			2. DÍL TAJENKY	NEŠIKOVNÍ HOVOROVÉ					UMĚLA VODNÍ NÁDRŽ					
VOZÍK										SVATÝ ČLOVĚK	JEDEN NĚMECKÝ ZNAČKA ARKUSU			
LÉČIVÁ ROSTLINA									POLYNÉSKE OSTROVY					
	ŽIVNOSTEN- SKÝ LIST ZKR.	ZÁVODNÍ VÝBOR ZKR. ČESKÝ SPISOVATEL								INICIÁLY HUMORISTY RENCÍNA BUJARY		BEZPEČN. SLUŽBA ZKR. INIC. AMER. TRUMPOVÉ		
BIOLOGICKY EXISTUJÍCÍ					CITOSLOVCE OPOVRZENÍ	ZNAČKA DECITUNY	KVASIT	PŘEDMĚTY					DROBNÁ ČESKÁ MINCE	JEN
PATŘÍCÍ KRALŮM ZVÍŘAT				VÝROBCE AUDIO- KAZET UHLOVODÍK				FILMOVÝ MIMOZEM- ŠTAN			TECH. HOSP. PRACOVNÍK NOVINY			
	PÍSEMNÁ OSVĚDČENÍ STR. VRCH. SPORTU							SADA KARTÁ- GINEC				AUTONOMNÍ OBLAST CITOSLOVCE NECHUTI		
GANGRÉNY SLOVENSKY						4. DÍL TAJENKY FOTB. KLUB ANGL. ZKR.								
BODAVÝ HMYZ					NEDOVO- LENÝ ZÁKROK					BYLINA S RŮŽOVÝMI KVĚTY				
SEVERSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO					POČESTNÝ					BEZKMENNÉ DŘEVINY				

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Správné znění tajenky z minulého čísla: **Flirt je akvarel lásky.** Ze všech správných odpovědí byli vylosováni Ivana Hodonská z Jiřikova, Libuše Juščíková z Ostravy 1, František Čiha z Brna, Petr Pelikán z Habrovan a Zdeněk Ježek z Komárova. Všem výhercům blahopřejeme. Dostanou ceny od sponzora křížovky na str. 14, kterým je známé pražské vydavatelství Enigma. Na řešení tajenky z tohoto čísla čekáme do 20. listopadu. Posílejte je na adresy redakce, které najdete v tiráži na str. 3. Příjemnou zábavu při namáhání mozkových závitů při luštění přeje redakce DS.

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

V tomto měsíci od 1., 15. a 29. listopadu
na novinových stáncích.

Nové vydání knihy knih

Pražský Palác knih Luxor byl ve středu 12. října svědkem historické události. Široke veřejnosti tu bylo totiž představeno nejnovější vydání bible kralické – publikace s oficiálním názvem Bible svatá aneb všechna svatá písmena Starého i Nového zákona. Nakladatelství Fortuna Libri ji pro čtenáře připravilo téměř po čtyřech stech letech od vydání předlohy. Okamžik to byl natolik významný, že na představení knihy veřejnosti přišla i předsdkyně poslancecké sněmovny Miroslava Němcová. Biblista Th. D. Jiří Beneš v úvodu připomněl, že poprvé vycházela Bible kralická v šesti svazcích od roku 1579, v jednom svazku světlo světa spatřila v roce 1596. Revidované, ale zcela autentické vydání z roku 1613 se pak stalo předlohou pro všechna další vydání. Originalita bible kralické spočívá v tom, že se jedná o vůbec první překlad z původních jazyků – řečtiny, aramejštiny a hebrejštiny – a nikoli z latiny. Poprvé v českém jazyce byly jednotlivé kapitoly. Překlad, který inicioval a rovněž se na něm podílel bratrský biskup Jan Blahoslav, je dílem teologů a historiků z Jednoty bratrské, která v té době byla zakázaným náboženským uskupením. I tiskárna proto musela

pracovat v utajení a na původních výtiscích bylo jako místo původu uváděno in insula hortensi, což volně přeloženo znamená „zahradní ostrov“.

Vydání z roku 2011 je rovněž unikátní: ilustrovala ho známá výtvarnice Markéta Prachatická. Ta je nejenom nositelkou celé řady ocenění, ale nyní zřejmě nejen u nás i první ženou, která kdy ilustrovala bibli. Vytvořila pro nové vydání bible kralické 12 perokreseb a ozdobné iniciály. Jak řekla během besedy, byla to práce, při které musela hodně hledat, ale která jí působila i potěšení. Nové vydání bible kralické

Na snímku zleva: Th.D. Jiří Beneš, Miroslava Němcová a ilustrátorka Markéta Prachatická.

není jen významným literárním počinem. Jak zaznělo během besedy, její četba může i inspirovat. Zejména v době, kdy se mnozí sice křesťanských hodnot slovně dovolávají, ale v praxi se těmito postuláty, které se v průběhu dějin staly i všelidskými morálními normami, už příliš moc neřídí. Vydání kralické bible je tedy i jakousi výzvou k zamyšlení se nad stavem společnosti. A nejenom pouze pro věřící.

(fav) ■

Foto: autor

ZÁLOŽKA VRÁTI EBRA

Uzel na kapesníku

Večer o Praze

Už v úterý 1. listopadu se bude konat v Salmovské literární kavárně (Salmovská 16, Praha 2) další Klubový večer Ebroviny. Začátek jako vždy v 19.19 hod, účinkujícími hosty budou žurnalistka Stanislava Jarolímková, autorka několika úspěšných knih „Co v průvodcích o Praze nebývá“, a publicista Pavel Toufar, autor více než 90 knih literatury faktu. Písničky o Praze bude hrát Václav Vomáčka a jeho skupina.

Příletí Pegas

Poetický pořad Večery s Pegasem se v Salmovské literární kavárně uskuteční ve čtvrtek 24. listopadu od 19.19 hod. Tentokrát bude věnován poezii Bohuslava Reynka, jehož verše bude recitovat Naďa Konvalinková. Na housle zahraje Markéta

Janoušová, slovem bude uvádět Jaroslava Panýrková. Aktivně přítomna bude i astroložka Dagmar Kludská a také patroni večera herečka Valentina Thielová a moderátor Tobogánu Aleš Cibulka.

Poezie, která mě zaujala

V dnešní době nastala invaze psaní a vydávání poezie všeho druhu. Tedy té dobré a stejně tak té špatné. K těm vskutku jedinečným sbírkám poesie patří v těchto dnech kniha Spalte mé listí od Michala Černíka, kterého jistě nemusím představovat. S Františkem Novotným a Jiřím Žáčkem patří po Jaroslavu Seifertovi k těm vskutku výrazným básníkům. Knížka Michala Černíka (vydalo nakladatelství Balt-East) lehce obsahuje lidovou píseň, motlitbu, zařikadlo, poetiku kázání, hravé verše úvah. Tady na ochutnání:

Trochu jako motlitba

Svatý živote
vévodo naší země
ochraňuj nás
před námi samými.

Svatá láska
královno našeho žití
buď při nás
abychom nevyprahli.

Svatá prostoto
matko našeho dětství
neubírej nám
z našeho těšení z naší radosti.

Zaujal vás Michal Černík stejně jako mě?

Vrda Ebr

Jarmila Kratochvílová ((60)) utekla času o desítky let

Narodila se v roce 1951, žije v Golčově Jeníkově, patří mezi legendy naší i světové atletiky. V roce 1983 na trati 800 m dosáhla času, který dodnes nebyl překonán. V témže roce získala titul „Sportovec Evropy“. Je to milá a skromná paní.

■ Paní Kratochvílová, jak žijete dnes?

Řekla bych, že úplně normálně. Samozřejmě daleko méně hekticky, než v dobách své závodní kariéry, i když na stadionu jsem téměř každý den. 4x týdně vedu tréninky dětí, přes víkend míváme závody, tu a tam bývám zvána na nějaké oficiální společenské akce.

■ Celý život jste zůstala věrná svému rodnému městu a „svému“ AC Čáslav.

Jsem velmi „domácký“ typ. Jsem tu zvyklá a jinde by se mi stýskalo. Jeníkov je malé město, všichni se tu známe. Mám tu své kamarády, spolužáky, s nimiž se pravidelně setkávám, cítím se tu dobře. Když mě v 17 letech přivedla spolužačka do oddílu, ani mě ani nikoho jiného by nenapadlo, že to „dotáhnu“ tak daleko. Nebyla jsem nijak výrazně lepší než ostatní. Byla tam dobrá parta, legrace, na tréninky jsme se těšili. Ostatní postupně odcházeli - na studia, za partnery, na vojnu - a já jsem zůstala a pomaličku jsem se začala zlepšovat.

■ Vy a Váš trenér Kváč jste tvořili nerozlučnou dvojici po 20 let. Mnoho se vyprávělo o jeho tréninkových metodách.

Oba jsme se učili, zkoušeli. Někdy to hodně bolelo. Ale přesto, když se ptáte, nelituji toho a šla bych do toho znovu. Všechno jsme podřídili touze zvítězit, to je přece motivací každého sportovce. Já trénuji své svěřence úplně jinak, snažím se být jim spíš kamarádkou a přísnost není mou metodou. Jemu jsem ale za výsledky, jichž jsme dosáhli, vděčná a vím, že má na nich lví podíl. Rozchod mezi trenérem a závodníkem bývá vždy komplikovaný, každý má trochu jiné představy, co je správné. Ani nám se v určité době rozpory nevyhnuly,

Čas světového rekordu připomíná fotografie na čestném místě v kanceláři oddílu

ale čas to dávno smazal. Když se občas sejdem, rádi spolu zavzpomínáme.

■ Nechci vypočítávat všechna Vaše vítězství, skvělé časy, neuvěřitelné výkony. Přesto, rekord na 800m, který držíte téměř 30 let, je opravdu mimořádným úspěchem.

Už tolikrát se mě na něj lidé ptali, mnohokrát jsem o něm vyprávěla. Někdy si říkám, už aby ho někdo překonal, ale pak na konci sezóny mám radost, že zas vydržel. Příští rok bude olympiáda

Na dráze v Čáslavi se rodila i rekormadka Kratochvílová

v Londýně, tak třeba tam. Ale tady v oddíle o překonání rekordu nechtějí ani slyšet. Za dva roky, až to bude opravdu těch 30 let, slibují uspořádat velkolepou oslavu.

■ *Jedna velká oslava tu prý už letos byla..*

Své životní jubileum jsem oslavovala hned nadvakrát. Jednou s rodinou a přáteli doma- tam nás bylo kolem šedesáti a pak ve zhruba stejném počtu tady na stadionu. Bylo to náročné, ale nádherné. Viděla jste už někdy dort ve tvaru stadionu a na něm obrovskou tretu z marcipánu? I takový jsem dostala. I když, abych se přiznala, já dávám spíš přednost masu. Dietologa jsem v dobách své sportovní kariéry dováděla k šílenství. Takový „řízek jako rádiovka“ jak říkávala Helena Fibingerová, to bylo to největší pochutnání.

■ *Potkala jste asi spoustu slavných lidí..*

Pár jich bylo, při různých oficiálních příležitostech. Ruku jsem si podala s panem prezidentem, poznala jsem herce, zpěváky, ale já si udržuji odstup. Kamarády mám mezi sportovci či svými sousedy. Velmi si vážím svého přátelství s Danou Zátopkovou nebo Věrou Čáslavskou, jsem v pravidelném kontaktu i se svou bývalou sportovní soupeřkou Táňou Kocembovou. Stále mi ještě píší i docela cizí lidé, přejí si autogram či radu, jak se sportovními začátky svých potomků. Z jedné neznámé paní, která mi napsala, se časem stala má dobrá kamarádka. Také má ráda atletiku. Vloni jsme spolu byly v Barceloně, koupily jsme si v cestovní kanceláři zájezd na atletické závody.

■ *Kdysi jste se v jednom rozhovoru zmínila, že velmi ráda sledujete televizi. Je to tak i dnes?*

To platí pořád, zejména sportovní stanice ČT4 má ve mně vděčného diváka. Atletiku nevynechám nikdy, ale baví mě sledovat i jiné sporty. Sice to nemá tu atmosféru jako když jste u toho, ale z hlediska např. trenérské práce je to lepší. Některé výkony vidíte několikrát i zpomalně, můžete lépe posoudit techniku, sledovat chyby závodníků. I já jsem kdysi jednu takovou

udělala. Na závodech v Římě v roce 1981 jsem těsně před cílem běhu na 400m zvedla ruce nad hlavu a tím mi o 1 setinu vteřiny unikl světový rekord. To pak dlouho mrzí.

■ *Jaké to bylo, jednoho dne se rozhodnout a skončit?*

Po tolika letech tvrdého intenzivního tréninku jsem začala mít zdravotní problémy, byla jsem zklamaná z našeho bojkotu LOH v Los Angeles v roce 1984, bylo toho víc. A začala jsem přemýšlet, co dál. Koketovala jsem s myšlenkou učit děti v mateřské škole, to by mě asi bavilo. Nakonec jsem ale zjistila to, co věděl můj trenér už dávno. Že se bez atletiky a těch věčných tepláků už prostě neobejdu. Byla jsem mu vděčná, že mě téměř donutil vystudovat trenérskou školu. Dala jsem dohromady skupinu dětí a začala trénovat. Mezi těmi dětmi vynikala jedna šikovná holčička. Jmenovala se Ludmila Formanová a já jsem se stala trenérkou závodnice, která to tak jako já kdysi dotáhla až k titulu mistryně světa.

■ *Určitě máte schované své tréninkové deníky. Listujete? Vzpomínáte?*

Občas. Medaile mám schované, poháry vystavené na polici. Svě významné závody – místa, dosažené časy – většinu si pamatuji docela přesně. Jen přivřu oči, mám to před sebou. Ještě nejméně dva roky jsem téměř denně vybíhala na kilometrové vzdálenosti po lesních cestičkách. I dnes vím – tady v tom kopci už jsem toho mívávala dost, u tohoto stromu jsem tenkrát vždy odpočívala. Pokud mě nic nebolí, ráda vyběhám i teď, jen tak, pro radost.

■ *Měla jste možnost nějak využít svou popularitu?*

Dostala jsem několik nabídek, abych se angažovala v politice, ale to jsem vždy s díky odmítla. Ze sportu jsem zvyklá dělat věci naplno a pořádně, jak mohu dělat něco, čemu nerozumím? Ráda svou popularitu využívám k propagaci sportu, absolvovala

Vizitka Jarmily Kratochvílové

Datum a místo narození: 26. ledna 1951, Golčův Jeníkov

Sportovní kariéra: Se závodní atletikou začínala až v 17 let v oddíle v Čáslavi.

Mezinárodní sportovní úspěchy: stříbrná medaile z LOH, 2 zlaté a 1 stříbrná z MS, 2 stříbrné z ME a 4 zlaté a 1 stříbrná z halového ME v atletice. V roce 1983 byla zvolena nejlepším sportovcem Evropy.

Výkony století: Je stále držitelkou světového rekordu na 800 m v čase 1:53,28 minut, který vytvořila 26. července 1983 v Mnichově. Jde o vůbec nejdéle trvající světový rekord v oficiálních disciplínách v atletické historii. Kratochvílová je rovněž spolu s německou atletkou Maritou Kochovou nadále jedinou ženou v historii, která běžela 400 m pod 48 sekund.

Útoky MF Dnes: V srpnu 2006 se úspěchy nejlepší české běžkyně snažil znehodnotit deník MF Dnes, když ji paušálně obvinil z dopingu. Svoje domněnky však německým vydavatelem vlastněný list nebyl schopen nijak doložit.

jsem mnoho besed v různých školách, jsem jednou z patronek Českého hnutí speciálních olympiád, s V. Harapesem pravidelně spolu s postiženými sportovci zapalujeme olympijský oheň.

■ Každý člověk, který dosáhne něčeho mimořádného, má nejen mnoho obdivovatelů, kteří mu drží palce a přejí úspěch, ale setkává se i se závidí, pomluvami, někdy přicházejí i pověstné „klacky pod nohy“. Jak jste se s tímhle vyrovnala?

To víte, že mě to mrzelo. Nejsem ale z těch, kteří svá trápení vykřikují do světa. Pomáhá mi samota. Vyběhnu někde do lesa a tam se vybrečím. Pak si sednu doma do křesla, otevru si láhev bílého, pustím si televizi. A myslím na něco hezkého.

■ Byla jste úspěšnou reprezentantkou, jste i úspěšnou trenérkou. Můžete porovnat, jaká byla péče o začínající sportovce tenkrát a dnes?

Velký rozdíl je hlavně v zájmu dětí o sport vůbec. My jsme „lítávali“ venku v zimě v létě, dnes děti vysedávají u počítačů. Taková je doba. Mají spousty různých lákadel, běhají od jednoho

■ Dnes Jarmila Kratochvílová chce pomáhat novým talentům. Budou i mezi nimi rekordmani?

k druhému. Já si nepamatuji, že bychom tak spěchávali. Byli jsme ochotni dít bez ohledu na vnější podmínky. Dnešní děti to v menších oddílech nemají z hlediska materiálního vybavení o moc lepší. Záleží samozřejmě na podpoře města, na ochotě přispívat na mládežnický sport, na možnosti sehnat sponzory. To je v každém oddílu individuální. Dnešní doba je hodně o penězích a těch není v městských pokladnách nazbyt. Na druhou stranu vybavení, které rodiče dětem pořizují, se s našimi možnostmi před lety nedají srovnávat.

Když si vzpomenu na své botasky, tepláky. Nakonec je však vždy rozhodující talent, vůle, ochota tvrdě trénovat.

Slavná atletka v seniorském věku a kolem ní houf dětí, které se narodily dávno poté, co paní Jarmila pověsila své tretry na hřebík. Život jde dál...

Tak hodně štěstí do dalších let, paní Kratochvílová.

Připravila **Eva PROCHÁZKOVÁ** ■

Foto: autorka a Igor Sloboda

Dopis měsíce

Výherkyně sděluje své dojmy

Časopis Doba seniorů čteme s manželem pravidelně od doby, kdy začal vycházet. Dozvěděla jsem se o jeho existenci v Městské organizaci SDČR v Ostravě, jejíž členkou jsem už od roku 1992.

V letošním srpnovém vydání mě velmi zaujal článek „Vyhrajte léčivý pobyt“, který jsem si nejen přečetla, ale odpověděla jsem i na soutěžní otázku. Často se zúčastňuji různých soutěží a několikrát jsem i vyhrála, ale vždy jen drobné ceny. I z těch jsem měla velkou radost.

Největší výhru v mém 77 letém životě jsem dostala letos v srpnu z redakce Doby seniorů – byl to blahopřejný dopis a společně s ním dárkový poukaz na týdenní rekondiční pobyt pro dvě osoby v hotelu MAS v Sezimově Ústí. Nemohla jsem tomu štěstí skoro ani uvěřit, i manžel měl z výhry velikou radost. Ředitelka hotelu MAS paní Dufková nám nabídla nástupní termín 18. září, kdy jsme z Ostravy do Sezimova Ústí také přijeli.

Hned úvodem musím napsat, že týdenní rekondiční pobyt předčil naše očekávání. Byli jsme, podobně jako další účastníci, ubytováni v krásném dvojlůžkovém pokoji s příslušenstvím a TV. Ocenili jsme vstřícný a milý přístup k nám seniorům a to jak ze strany paní ředitelky Dufkové, tak i obsluhujícího personálu v jídelně, restauraci a recepci. V rámci rekondičního programu jsme absolvovali rehabilitační programy, které zajišťovali odborní zdravotníci. Také delegát pan Molnár se nám plně věnoval celý den, hlavně při společenských večerech. Dělal nám také průvodce na zájezdech po krásném a zajímavém okolí.

Všem, kteří se o nás po dobu rekondičního pobytu tak skvěle starali, mohu jen znovu poděkovat.

Oceňujeme také záslužnou práci Oblastního spolku ČČK v Hradci králové, který ve svém projektu Zdravé stárnutí rekondiční pobyty seniorům nabízí.

Rekondiční pobyt po osobní zkušenosti v hotelu MAS mohu všem seniorům jen vřele doporučit. Budou zcela určitě spokojeni tak, jak jsme byli spokojeni já a můj manžel i ostatní účastníci našeho turnusu.

Sama o svých dojmech z rekondičního pobytu v hotelu MAS pohovořím na nejbližším aktivu vedoucích zájmových organizací MěO SDČR Ostrava a předám jim i různé dokumenty, aby mohli informovat své členy.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat i redakci Doby seniorů za časopis, ve kterém vždy vedle spousty zajímavých informací najdu každý měsíc i různé soutěže, které nepřinášejí jen procvičení mozku a potěšení, ale v případě výhry i hodnotné ceny.

Ludmila Tesařová, Ostrava ■

Čtenáři pomáhají Době seniorů

Redakce Doby seniorů si za jeden ze svých hlavních cílů stanovila utvářet obsah časopisu tak, aby co nejlépe uspokojoval potřeby čtenářů.

Vnímáme proto všechny podněty, které sdělujete ve svých dopisech i které se dovídáme při různých setkáních. Chceme však znát čtenáře DS ještě víc, a proto jsme se rozhodli uspořádat čtenářskou anketu. Už jsme ji několikrát avízovali. Účast je dobrovolná a pro toho, kdo si bude přát, i naprosto anonymní. Čtenáři, kteří uvedou své kontaktní údaje, budou zařazeni do slosování, jehož hlavní cenou bude pěkný mobilní telefon zn. Aligator. Cílem ankety je dovědět se více o čtenářích, jejich zájmech pokud jde o obsah DS, i obecně o jejich názorech. Proto je rozdělena na několik částí. Nejprve tedy o Vás. Správné odpovědi zakřížkujte.

■ 1. Jsem

- ☐ žena ☐ muž

■ 2. Je mi

- ☐ méně než 50 let
☐ 51 – 59 let
☐ 60 – 64 let
☐ 65 – 69 let
☐ 70 – 74 let
☐ 75 – 80 let
☐ více než 80 let – napište do čtverečku svůj věk:

■ 3. Bydlím v obci

- ☐ s méně než 1000 obyvateli
☐ od 1 do 5 tisíc obyvatel
☐ od 5 do 10 tisíc obyvatel
☐ od 10 do 50 tis. obyvatel
☐ od 50 do 100 tis. obyvatel
☐ 100 -500 tis. obyvatel
☐ v Praze

■ 4. Obstarávání Doby seniorů

- ☐ pravidelně kupuji
☐ mám předplatné
☐ kupuji nahodile

Letošní 9. číslo cestovalo až do Maroka, kam si ho na dovolenou vzal člen Čs. obce legionářské z Kladna. Velmi ho prý zaujal článek o plk. Pavlu Vranském, statečném válečném veteránu od Tobruku. Do redakce jsme dostali fotky cestovatelů s naší DS i z Řecka či italského Rimini. A tak nás napadlo vyhlásit v příštím roce fotografickou soutěž, jejímž mottem by bylo „zjevování“ DS na různých zajímavých místech doma i ve světě. Co vy na to?

■ 5. Při obstarávání DS ve volném prodeji

- ☐ nemám problémy
☐ mám občas problémy
☐ vždy je těžké ji sehnat

■ 6. Cenu Doby seniorů (včetně předplatného)

- ☐ považuji za přiměřenou
☐ mohla by být vyšší
☐ nelíbilo by se mi to, ale kvůli obecnému růstu cen bych to pochopil i v případě DS
☐ v případě vyšší ceny bych DS přestal kupovat/odebírat

■ 7. Napište do čtverečku, jakou cenu DS byste ve volném prodeji považovali za únosnou:

■ 8. V předprodeji

■ 9. Vydavatelem DS je Rada seniorů ČR, vydávají ji tedy samostní senioři. Označte (lze více možností), co v této souvislosti považujete za správný názor:

- ☐ RS ČR je zárukou proseniorského obsahu časopisu

- ☐ není podstatné, kdo časopis vydává, klíčový je obsah
☐ Radu seniorů by měl při vydávání, podobně jako v jiných zemích, finančně podporovat stát s tím, že časopis bude obsahově nezávislý
☐ v dnešní společnosti rozhoduje trh a peníze, tomu se nevyhne ani DS

■ 10. Co si myslíte o politickém zaměření DS?

- ☐ je nadstraničká
☐ mírně vlevo
☐ mírně vpravo
☐ fandí levici
☐ fandí pravici
☐ nedokážu posoudit

■ 11. DS má řadu stálých rubrik k různým tématům. Jejich počet a obsahové zaměření mě v současné podobě:

- ☐ vyhovuje
☐ rubrik je moc, některé bych zrušil
☐ rád bych v DS viděl i nové rubriky (např. nové poradny)
☐ zásadně mi vadí tato rubrika/tyto rubriky

V případě nespokojenosti uveďte v rámečku, co zrušit, popř. co přidat:

12. Oznamujte jako ve škole (1 nejlepší) následující rubriky v DS:

Editorial
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Informace o činnosti RS ČR
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Poradna SON
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Počítačová poradna
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Poradna SOS
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Právní poradna
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Sociálně právní poradenství
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Seriál k bibli
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Záložka Vráti Ebra
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Křížovka str. 14
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Soutěže na str. 11
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Příležitostné soutěže
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
TV program na měsíc
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Tipy letem (PIS a regiony)
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Kalendářium
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Čtenáři sobě (z tvorby čtenářů)
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Inspirovna (činnost seniorů)
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Tribuna čtenářů
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Zasmějte se s DS
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
Čtenáři sobě
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

13. Rozhovory s politiky na různá témata do DS:

- ☐ rozhodně patří
- ☐ patří, ale jen ke konkrétním problémům seniorů
- ☐ patří, ale hlavně s těmi, co pro seniory už něco udělali
- ☐ patří, ale je třeba ukazovat, jaká jsou slova a jaké činy
- ☐ nepatří, politici jen slibují a lžou

14. DS přináší rozhovory s různými lidmi. Tématická paleta rozhovorů:

- ☐ vyhovuje
- ☐ posílil bych následující témata: Pokud prostor nestačí přiložte zvláštní papír!

15. DS informuje o činnosti a postojích Rady seniorů ČR. Tyto informace považují za:

- ☐ dostatečné
- ☐ rád bych se o RS ČR dověděl ještě více
- ☐ RS ČR mě nezajímá, kupuji si DS z jiného důvodu

16. Co víte o Radě seniorů ČR a její práci? Označte, co považujete za správné (lze více možností):

- ☐ snaží se prosazovat zejména sociální zájmy seniorů
- ☐ snaží se obecně hájit a prosazovat zájmy seniorů ČR
- ☐ připomínkuje zákony, které se týkají starobních důchodů
- ☐ tlumočí vládě a dalším politikům názory seniorů v ČR
- ☐ o RS ČR a její činnosti toho příliš nevím
- ☐ o RS ČR se v DS dovidám vůbec poprvé

17. Jak podle Vás média v ČR informují o seniorské problematice? Můžete označit více možností.

- ☐ informují dostatečně, jsem spokojen
- ☐ informují, ale málo
- ☐ informují občas tendenčně
- ☐ informují často tendenčně
- ☐ informují naprosto nedostatečně

18. Reformy současné vlády (opět lze označit více možností):

- ☐ považují za nutné a plně je podporují
- ☐ reformy jsou potřebné, ale v jiné podobě, než je prosazuje vláda
- ☐ v současné podobě postihnou sociálně slabé
- ☐ vůbec nechápu, proč nějaké reformy mají vlastně být
- ☐ neodpovídají na otázku, kdo způsobil současný stav

19. Se svým starobním důchodem měsíčně

- ☐ docela v pohodě vycházím
- ☐ při nenadálé vyšší platbě mívám problémy
- ☐ nemohu si dovolit některé věci, které dřív byly běžnou součástí života
- ☐ nemohu si dovolit mnohé z toho, co dřív bylo normální
- ☐ nevystačím, musím si přivydělávat, žádat o pomoc děti popř. úřady, abych pokryl/pokryla základní potřeby. Pokud se vás týká tento bod, napište stručně, co nejvíc zatěžuje váš rozpočet.

20. V roce 2012 nás čeká další růst životních nákladů. Jaké to pro Vás bude mít dopady?

- ☐ vyšší náklady moji životní úroveň nijak moc neovlivní
- ☐ budu muset zapomenout na pár věci, které si dnes ještě mohu dovolit
- ☐ už teď mám problémy a obávám se proto dalšího růstu životních nákladů. Nejvíce se bojím:

21. V případě zájmu o zařazení do slosování uveďte svoje jméno, příjmení a adresu.

22. Pokud chcete, zde je Váš prostor pro vzkaz redakci či RS ČR. Pokud místo nestačí, použijte zvláštní lístek. To ostatně platí i pro informace na jiných místech ankety. Uveďte na lístku vždy číslo otázky, ke které se Vaše odpověď vztahuje.

Děkuji Vám za účast v anketě.

František Vondráček

šéfredaktor DS

Řešením je rozsudek soudu

Majitel sám změnil smlouvu

Majitel bytu, v němž bydlím, mi zvýšil nájem a předal mi k podpisu nájemní smlouvu. Zjistil jsem, že je v ní uvedeno, že nájemní smlouva je na dobu určitou. V předcházející bylo uvedeno, že je na dobu neurčitou. Nevím, zda mám novou smlouvu podepsat. Co to pro mě znamená? **P. O. Brno**

V žádném případě smlouvu nepodepisujte. Pokud jste měl smlouvu na dobu neurčitou, nemůže ji majitel bez Vašeho souhlasu změnit. Dokonce i kdyby byt prodal někomu jinému a nový majitel Vám předložil novou nájemní smlouvu, musí jít o smlouvu stejnou, včetně doby nájmu na dobu neurčitou. Prakticky by mělo být změněno pouze jméno majitele. Předpokládám, že jste novou smlouvu nepodepsal a není tedy platná. Pokud řádně plníte své povinnosti vyplývající ze stáva-

jící platné nájemní smlouvy a majitel bytu trvá na podepsání nové smlouvy na dobu určitou, musí se majitel bytu obrátit na soud. Po dobu než rozhodne soud je platná smlouva stávající (na dobu neurčitou). Lze předpokládat, že soud rozhodne ve Váš prospěch. Soudní náklady pak hradí ten, kdo spor prohrál. V případě, že by to byl majitel bytu a Vy si sjednáte advokátní pomoc, zaplatí i náklady na ni. Jak jsem uvedla, je platná původní – současná smlouva, proto bych zvý-

šený nájem nehradila (navýšenou částku bych si uložila „bokem“), dokud se nevyřeší soudní spor nebo nebude podepsána smlouva jiná. Samozřejmě, že s dobou nájmu na dobu neurčitou.

Pokud byste podepsal novou nájemní smlouvu na dobu určitou, vystavil byste se nebezpečí, že o nájem přijdete. Neměl byste žádnou možnost se bránit. Po uplynutí doby určené ve smlouvě, pokud by Vám majitel nájem neprodloužil, musel byste byt ihned vyklidit.

Sestra nechce změnu

Se sestrou jsme zdělili po rodičích zděnou chatu se zahradou. Chtěl jsem si dostavět levé křídlo a přestěhovat se sem natrvalo, protože jsem již v důchodu. Sestra ale nesouhlasí, chce ji užívat jen k rekreaci. Přitom po úpravách bych měl zcela samostatné bydlení. Máme každý polovinu této chaty. Můžu něco dělat bez jejího souhlasu, nebo je to potřeba řešit a jak?

Pokud jste spoluvlastníky, opravdu nemůžete bez souhlasu Vaší sestry dělat tak velké zásahy, jaké uvádíte. Musel byste podat návrh k soudu a ten by musel Váš spor rozhodnout. Tedy v případě, že chcete zůstat spoluvlastníkem se svojí sestrou. Pokud ne, lze podat návrh na rozdělení tohoto spoluvlastnictví, což by možná ve Vašem případě šlo. Uvádíte, že si chcete dostavět levé křídlo a pak byste měl zcela samostatné bydlení. Předpokládám tedy, že nemovitost lze rozdělit tak, abyste ji mohli používat oba. Pokud by tomu tak nebylo, je třeba dát sestře návrh na vypořádání podílového spoluvlastnictví. Taková dohoda musí být písemná a změna vlastnictví musí být zanesena v katastru nemovitostí. V případě, že by ani taková dohoda nebyla možná, musí opět rozhodnout soud. Rozhod-

■ Bez povolení sestry nejsou úpravy dědictvím společně nabyté nemovitosti možné...

nutí soudu nelze předvídat, ale teoreticky by soud mohl rozhodnout spíše ve Váš prospěch, protože uvádíte, že nemovitost chcete užívat k bydlení, Vaše sestra k re-

kreaci. Soud většinou k účelu využití věci přihlíží.

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ ■

Foto: archiv DS

Senioři za volantem: riziko pro dopravu?

Ačkoli zaznávají i pritakávající názory (většinou z řad rozčilených, kterým vadí, že před sebou mají poněkud pomalejší auto se starším řidičem) hned úvodem uvedme správnou odpověď: zní ne. Potvrdila to i analýza nehodovosti, kterou nedávno vypracovala pojišťovna Allianz. Podle jejího mluvčího z ní vyplývá, že „senioři nejsou pro dopravu velkým rizikem. Na silnicích jsou opatrnější než jiné věkové kategorie.“

Opotřebováním organismu dané problémy tu však někdy jsou a působí. Klasické příklady nehod starších řidičů osobních aut ukazují: určitým problémem je rychlé zvládnutí dopravní situace a vizuální orientace - např. vyhodnocení dání přednosti na hůře přehledné křižovatce, zatačení, parkování či jízda zpátečkou. Podíl nehod zaviněných rychlou jízdou, alkoholem či riskantním předjížděním je naopak nižší.

„Studie trvající několik desetiletí ukázaly, že věk nemá významný vztah k míře dopravní nehodovosti. Dokonce špatný zrak, nejčastější potíže starších řidičů, se promítá do závěru, že má jen nevýznamný vztah k nehodovosti starších řidičů,“ napsal na serveru specializovaném na nehodovost Jan Weinberger z brněnského Centra dopravního výzkumu.

Skutečností ale také je, že důchodci často doplácejí právě na to, že jezdí velice

opatrně. Mnohem hůře se vyrovnávají se stále se zrychlující dopravou, agresivní jízdou mladších a kvůli horší reakci se stávají obětmi nehod. Přestože se počet zemřelých při dopravních nehodách u nás v posledních letech snižuje, z celkového počtu 753 loni usmrcených osob na silnicích bylo nejvíce ve věkové kategorii nad 64 let.

Ve vyspělých evropských zemích v současnosti představují podle závěrů německé centrály Allianz senioři dokonce čtvrtinu všech obětí dopravních nehod.

SLOVO DO PRANICE

Skutečností je, že celá evropská populace výrazně stárne a počet starších lidí za volantem se rok od roku zvyšuje. Jak vyplývá ze zahraničních studií, zvýší se zejména podíl starších majitelů řidičských oprávnění. Je tu situace, na kterou je třeba už dnes reagovat. Tak, aby starší lidé byli pokud možno co nejdéle samostatně mobilní. Život přece znamená pohyb a tato zásada by měla platit i v pokročilém stáří. Jen kdo stojí, rezaví. Většina seniorů je navzdory různým bolístkám duševně i tělesně aktivní, jsou mobilní a chtějí tak i zůstat. I proto, že nadpoloviční část obyvatel i v budoucnu bude žít v obcích pod 20 000

obyvatel a budou muset za řadou důležitých služeb dojíždět.

Samozřejmě jde při hledání příslušných řešení také o to, aby se snížené fyzické či duševní schopnosti některých seniorů nestaly pro provoz rizikem.

Problémem se zabývá i dnes mantinely nastavující směrnice Evropské unie (2006/126/EG) k řidičským průkazům z roku 2006. Dokument, který je tlustý 46 stran, k problému říká jen to, že „členské státy mohou obnovení řidičského oprávnění u osob starších 50 let podmínit kontrolou splnění minimální fyzické a duševní způsobilosti pro řízení motorového vozidla.“ Také mohou zavést různé testy či doučovací kurzy. Mohou, ale nemusejí.

Praxe je proto různá. V některých zemích jako např. Německu, Francii, Belgii má řidičské oprávnění doživotní platnost. Ve všech dalších evropských státech se musejí „řidičáky“ v různých časových intervalech obnovovat. Částečně je to spojeno s lékařskou kontrolou. Liší se i věková hranice i frekvence možných kontrol. Zatímco u nás jsou od 60 let, v Itálii nebo Švýcarsku je to od 70 let. Ve Švédsku, Finsku a Velké Británii musejí řidiči po dosažení 70 každé tři roky na kontrolu zraku a sluchu.

Ovšem i v Německu, kde plošné kontroly odmítají, experti zvažují dílčí možnosti omezení. Např. lidé se sníženou orientační schopností by tak mohli jezdit jen v nejbližším okolí, kde se vyznají. Kdo špatně vidí v noci by dostal povolení jezdit jen ve dne, lidé, kteří nejsou schopni se vypořádat s rychlým provozem na dálnici, by v duchu těchto úvah v zájmu bezpečnosti nedostali povolení dálnici používat.

Diskuse na téma aktivní účasti starších lidí v dopravě je prostě v plném proudu.

Situaci u nás známe: První prohlídka v 60 letech, další v 65, následně každé dva roky. Přitom podle směrnice EU by tato opatření, když už jsou zavedena, měla být uplatňována kvůli transparentnosti jen při prodlužování platnosti řidičského průkazu.

Na to, jak je tomu v sousedním Rakousku a zda jsou starší řidiči nuceni chodit na

pravidelné placené prohlídky, sekretář vedení Rakouské rady seniorů Mag. Wolfgang Braumandel Dobře seniorů odpověděl: „Při realizaci směrnice EU k řidičským průkazům se Rakousko vyslovalo proti povinným opakovacím testům a doškolovacím kurzům. Zachování bezpečnosti dopravy a bezpečnou účast starších účastníků provozu v dopravě považujeme v Rakousku za mimořádně důležitý úkol. Kuratorium pro bezpečnost dopravy k tomu nyní společně s rakouskými seniorskými organizacemi připravuje příslušný model. Tento model bude zásadně vycházet z dobrovolnosti a nemá obsahovat žádné povinné lékařské prohlídky ani žádné výkonnostní testy.“

Dobrovolnost neprosazují jen senioři. Také rakouský ministr vnitra Dr. Günther Beckstein hned po přijetí směrnice EU vyhlásil: „Závazně předepsanou zdravotní prohlídku odmítám. Starší občané by měli sami, případně i na doporučení svého lékaře, rozhodnout, zda jsou ještě schopni řídit.“

Obdobný názor vyslovila i ministryně dopravy Doris Bures: „Nechceme vytvářet další překážky pro starší lidi, nýbrž

chceme rozšířit nabídku na cestě k větší bezpečnosti dopravy. Jsem přesvědčena, že lepší nabídkou a dostatečným posilováním uvědomělosti dosáhneme více než hrozbou odnětí řidičského průkazu. K meritu samotné věci pak dodává: „Proti zavedení povinných kontrol způsobilosti k řízení hovoří to, že neexistuje žádný důkaz, že by se starší lidé v dopravě chovali rizikověji. Státy s povinnými kontrolami nemají lepší statistiky nehodovosti.“

U nás je kontrola způsobilosti k řízení u seniorů povinná. Zřejmě jen málokdo zásadně odmítá (byť praxe naznačuje, že když už taková kontrola jednou je, měla by se uplatňovat i u jiných skupin řidičů). Za lékařské kontroly způsobilosti řízení vozidla se u nás ale také platí. Smluvní ceny, takže zatímco některý praktický lékař po svém letitém pacientovi nechce nic (vždyť přece znám váš stav) a druhý se spokojí třeba se stokorunou, další podle našeho průzkumu po člověku, který žije jen ze starobního důchodu, žádá za glejt zaplatit i 600 Kč! Velmi rozdílný je i rozsah vyšetření. Stát, který uměl zavést jednotnou pokutu za jízdu bez lékařského

osvědčení, neumí nastavit transparentní jednotný rozsah prohlídky ani jednotný poplatek či ho v případě seniorů zcela zrušit, protože jízda autem není luxus, ale potřeba. Ostatně – není skrytou diskriminací, když do stejného zaměstnání a se stejnou odpovědností dojíždějí dva pracovníci a jeden, protože je mu 61 musí mít doklad o prohlídce a druhý, kterému je třeba 50 nikoli?

I u nás se z odborných kruhů ozývá, zda by se i vzhledem zvyšování věku odchodu do důchodu neměl změnit i termín první kontroly způsobilosti a otázkou je i četnost těch následných. V Rakousku se o otázkách, které se týkají seniorů v dopravě, diskutuje veřejně a ve spolupráci se seniorskými organizacemi. U nás se odborníci, zpravidla ministerští, tvůrci příslušných nařízení, veřejnosti a tím pádem také seniorských organizací na nic neptají. Není na čase, aby se to změnilo? Jak vidět, nejde totiž jen o zbytečně vyhozené peníze za nesmyslně naplněné autolékárničky... Napište nám, co si o tom myslíte.

(fav) ■

Ilustrační foto: archiv DS

Důležité upozornění pro starší stavebníky

Státní fond rozvoje bydlení od 3. října 2011 přijímá žádosti na výhodné, nízkouročené a dlouhodobé úvěry na výstavbu nájemních bytů. Zároveň však musíme všechny žadatele upozornit na to, že určené finanční prostředky je nutné vyčerpat do konce tohoto roku.

Proto jsme nuceni přijímání žádostí ukončit dnem 8. listopadu 2011.

V letošním roce Státní fond rozvoje bydlení podpoří úvěry v celkovém objemu 120 milionů korun. Peníze jsou určeny jak pro obce, tak další investory a to například neziskové organizace, soukromé právnické i fyzické osoby. **Přitom 70% prostředků musí být určeno pro zvláštní cílovou skupinu, tedy budoucí nájemníky ze skupiny znevýhodněných, například pro seniory či obyvatele s nižšími příjmy.**

Cílem programu je podpořit výstavbu nájemních bytů a bytů pro nájemníky ze skupiny znevýhodněných osob. Podmínky programu jsou nastaveny variantně, právě podle toho, pro jakou skupinu budoucích nájemníků bude výstavba určena.

Podrobné podmínky a veškeré dokumenty pro podání žádosti jsou zveřejněny na stránkách www.sfrb.cz.

Ing. Miroslav KALOUS ■

náměstek ministra pro místní rozvoj
pověřen řízením SFRB

Budou slavit

Ve svých nejlepších letech oslaví v listopadu svoje narozeniny i někteří známí senioři. My jim (a také všem ostatním jubilantům, kteří se do naší rubriky nevešli, přejeme hodně zdraví a co největší počet různých příjemných překvapení.

■ 4. listopadu
Yveta Simonová
zpěvačka, stálice
populární hudby
83 let

■ 13. listopadu
Marie Rottrová
zpěvačka a hudební
skladatelka
70 let

■ 24. listopadu
Alfréd Strejček
herec, recitátor
a moderátor
70 let

■ 25. listopadu
Ilja Hurník
hudební skladatel
a pedagog,
spisovatel
89 let

■ 26. listopadu
Ladislav Frej
herec a dabér
70 let

Řešení problémů důchodců považuje za svatou povinnost

Rada seniorů České republiky přichází i s různými legislativními připomínkami a podněty, jejichž cílem je hájit zájmy a zlepšit život českých seniorek a seniorů. V sociálně-právní oblasti se postavila např. za to, aby se ztráta bydlení u osob starších 70 let považovala za vážnou újmu na zdraví a aby se těmto osobám přiznával doplatek na bydlení, pokud jejich příjem po úhradě nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení nedosahuje částky na živobytí. Stejně tak přišla s podněty, týkajícími se výše státní podpory u ztráty bydlení osoby starší 70 let a zasazuje se o to, aby institut normativních nákladů na bydlení (§ 26) nebyl použit u domácnosti osamělé osoby starší 70 let. Protože senioři nemají žádnou vlastní politickou stranu, která by navíc byla zastoupena v zákonodárných sborech, snaží se RS ČR svoje podněty prosazovat ve spolupráci s poslanci, kteří mají zájem problémy českých důchodců řešit. Podněty RS ČR v sociální oblasti tak podpořila a s příslušnými zákonnými podněty v poslanecké sněmovně PČR vystoupila i poslankyně Milada Emmerová.

■ *Můžete říci, co bylo motivem, proč jste tak učinila?*

Problematika seniorů mě vždycky zajímala a její řešení jsem považovala za svatou povinnost. Mimo jiné: i moje rodné číslo mě do této skupiny občanů začleňuje. Jde o skupinu občanů, kteří mají limitovaný finanční příjem a jejich snahy o jeho vylepšení zůstávají často bez efektu. Proto je i nutné vždy zvažovat, jak kte-

rá reforma na ně dopadne a ovlivní jejich životní úroveň. Tento požadavek jsem již několikrát vznesla na představitele naší vlády, ale zatím málo úspěšně.

■ *Který z legislativních podnětů Rady seniorů v této souvislosti považujete za nejvýznamnější?*

Domnívám se, že všechny její snahy jsou důležité, a to hlavně v zájmu nezhoršení dosavadní životní úrovně, včetně patřičné kvality sociálních služeb, neboť s narůstajícím věkem jejich význam stoupá. Naše zdravotnictví prodlužuje lidský věk, ale naše společnost musí dbát o to, aby se prodlužoval i kvalitní život těchto občanů. Musí tedy zabezpečit jejich bydlení, sociálně-zdravotní péči, dostatek prostředků k obživě apod. Zkrátka – nezapomínat na ně.

■ *Jak vnímáte skutečnost, že s návrhy přicházejí i občanská sdružení?*

Považuji to za významný pokrok. Jednak v tom, že vůbec občanská sdružení existují, že lidé pěstují nejen společné zájmy např. odborné, ale i soudržnost a solidaritu. A dále pak hodnotím i skutečnost, že naše současná společnost jejich existenci podporuje, i když s dotacemi to někdy nebývá slavné. Věřím, že se najde lepší systém, jak je finančně podporovat. Nestavím sice peníze až na prvé místo, ale bez nich nejde takřka nic.

Poslankyně Emmerová v parlamentu tluče i podněty RS ČR

■ *Ano, peníze, které by pomohly společensky prospěšným sdružením velmi často chybí a zřejmě to za dané situace nebude lepší. Ekonomická situace, postoje vlády i poměry v poslanecké sněmovně jsou známé. Hodláte za návrhy bojovat i poté, co v současné sněmovně vzhledem k jejímu složení neprojdou?*

Zcela určitě. Momentální neúspěch našich společných snah nás nesmí odradit. Jestliže je dána možnost bojovat, pak se nesmíme nikdy vzdát.

■ *Jak hodnotíte spolupráci s RSČR?*

Tato spolupráce mě velmi těší, a hlavně to, že jsou mi podněty s důvěrou svěřovány. Názory členů RSČR mi jsou blízké, je jasné, že jde o veřejné působení lidí zkušených a moudrých, poněvadž jenom „škola života“ podmiňuje nejen jejich zdravé názory, ale i toleranci, soudnost a podněty ve prospěch všech, nejen těch dříve narozených...

Za rozhovor poděkoval

František VONDERKA

Vizitka doc. MUDr. Milady Emmerové, CSc.

Datum a místo narození: 4. 11. 1944 v Plzni

Vzdělání a pracovní kariéra: V roce 1967 vystudovala všeobecné lékařství na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni a po atestaci v roce 1972 pracovala v různých funkcích na I. interní klinice Fakultní nemocnice v Plzni. Od roku 2000 je členkou New York Academy of Sciences.

Politika: Do roku 1989 byla členkou KSČ. V roce 1994 vstoupila do ČSSD, v letech 1996 – 2006 za tuto stranu byla v poslanecké sněmovně. V letech 2004 až 2005 byla ministryní zdravotnictví.

Připravila reformu financování zdravotní péče, která mimo jiné odmítala růst spoluúčasti pacientů. Také odmítala převod krajských nemocnic na obchodní společnosti. V říjnu 2008 kandidovala na hejtmanku Plzeňského kraje za ČSSD. Volby vyhrála a byla historicky první ženou ve funkci české hejtmanky. Na tuto funkci rezignovala 8. června 2010 poté, co byla zvolena v parlamentních volbách poslankyní díky velkému počtu preferenčních hlasů.

Rodina: Od roku 1982 je rozvedená, z manželství má dvě děti: MUDr. Jiří Emmer (* 1967) a Mgr. Helena Emmerová (* 1979).

Vyhrajte vstupenku do pohody Vánoc

Vánoční pohoda, svažené víno a vůně čerstvě upečených perníčků. Přesně tak má vypadat nakupování vánočních dárků. A vy si ho můžete takové užít. Ve dnech 8. – 11. prosince 2011 to nabízejí Stříbrné vánoční dny v PVA EXPO PRAHA v Letňanech. Na rozdíl od jiných podobně laděných akcí zde na vás čekají rozsáhlé expozice a atraktivní stánky více než dvě stě padesáti vystavovatelů především z řad českých výrobců a výhradních dovozců. Stříbrné vánoční dny nabídnou již potřetí možnost pořídit na jednom místě dárky pro celou rodinu. Předchozí ročníky potvrdily, že je o tuto akci velký zájem, a to jak mezi vystavovateli, tak i návštěvníky.

Kvalita za výhodné ceny

Co by byly vánoční dny bez tradičních českých vánočních ozdob, proto ani zde nemohou chybět ukázky výrobků pocházejících z rukodělných dílen. Velký výběr bude rovněž v oblasti vánočních dekorací, které budou na veletrhu prezentovat renomované firmy s nabídkou kvalitního českého i zahraničního zboží. Mezi vystavovateli, kteří již potvrdili svou účast, je také společnost Made In Jablonec, sdružující kvalitní výrobce slavné jablonecké bižuterie. České dekorativní sklo bude na Stříbrných vánočních dnech zastupovat firma BDK Glass, vyrábějící atypické skleněné výrobky. Velice oblíbeným dárkovým zbožím jsou šperky, které můžete zhlédnout na expozici firmy Český granát a vltavín s.r.o. Dále se můžete těšit na dárkové sady v nejrůznějších podobách, na tradiční i neobvyklé cukrovinky, alkohol v originálních nádobách. Chybět

nebude ani móda, sportovní oblečení a doplňky, či velice vyhledávaný dárek – dřevěná kravata. Na veletrhu se představí rovněž výrobci a dovozci klasických dřevěných i nejmodernějších hraček.

V bohaté nabídce budou zastoupeny také knihy, didaktické pomůcky i filmové novinky na DVD. Speciální předvánoční předplatné nabídnou kulturním labužníkům Městská divadla pražská.

Zábava pro celou rodinu

Aby si mohli návštěvníci od nakupování také trochu odpočinout, připravili pro ně pořadatelé kavárničky i restaurace dýchající vánoční atmosférou. Pro děti je připraven výtvarný koutek, posezení u společenských her a dokonce trampolína. Celé veletržní dění dokreslí stylová výzdoba a vánoční melodie. Více informací o doprovodném programu i jednotlivých vystavovatelích najdete na www.vanocnidny.cz.

Soutěž pro vás

Deset čtenářů Doby seniorů se na Stříbrné vánoční dny podívá zdarma. Šanci na volnou vstupenku má ten, kdo správně odpoví na otázku Kolikátý ročník Stříbrných vánočních dnů se letos koná? A) druhý B) třetí C) čtvrtý. Na odpovědi na známých adresách (najdete je na str. 3 v tiráži) čekáme do 20. listopadu.

(red) ■

TIPY LETEM

Z nabídky Pražské informační služby a z dalších zdrojů jsme vybrali tipy na smysluplné trávení volného času.

5. so. Vylodění Ve Smečkách. Výstava ke 120. narozeninám Městské knihovny v Praze, která návštěvníky provede tím nejlepším z jejích fondů včetně nejstaršího tisku Městské knihovny v Praze – Pražské bible z roku 1488. Začátek ve 14:00 před vstupem do Galerie Smečky (ulice Ve Smečkách čp. 24). Omezený počet účastníků na 25 osob. Cena 100/70 Kč + jednotné vstupné do objektu 10 Kč.

6. ne. Národní divadlo. Celková prohlídka vybraných prostor Národního divadla. Začátek každou půlhodinu od 8:30 do 11:00 před vchodem do historické budovy. Objednané skupiny (nad 15 osob) mají přednost. Cena 140/100 Kč (Stejná akce také 12., 19. a 20. 11.)

12. so. Pojd'te, děti, za otcem vlasti! Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Tentokrát na nás čeká vyprávění o mi-

lovníkovi turnajů Janu Lucemburském a jeho synovi Karlu IV. zvaném Otec vlasti. Děti mimo jiné husím brkem podepíší zakládací listinu univerzity, půjdou ve středověké Praze na nákup a dozví se, co je to parvus! Omezený počet účastníků na 2 x 30 osob. Začátek v 10:00 před domem U zvonu na Staroměstském náměstí. Cena 100/70 Kč.

13. ne. Hotel Crowne Plaza (Internacional). Prohlídka hotelu v Dejvicích, který je nejvýraznějším představitelem socialistického realismu v Praze. Hotel zdobí práce M. Švabinského, C. Boudy a dalších umělců, jejichž díla si budete moci prohlédnout zblízka. Začátek ve 14:00 na zastávce tram. č. 2, 8 „Podbaba“. Omezený počet účastníků na 20 osob. Jednotná cena 100 Kč.

20. ne. 130 let spolku Hlahol. Prohlídka vybraných interiérů sídla pěveckého spolku Hlahol, jedné z nejkrásnějších budov pražské secese, v jejímž interiéru můžete mimo jiné obdivovat poslední velké dílo Alfonse Muchy. Začátek ve 14:00 před budovou Hlaholu (Masarykovo nábřeží čp. 16, Praha 1). Cena 100/70 Kč.

27. ne. Vyšehrad. Prohlídka areálu včetně hřbitova a kasemat, podzemních chodeb někdejší barokní pevnosti. Připomeneme si také nejznámější legendy i záhadu Čertova sloupu. Začátek ve 14:00 před kostelem sv. Petra a Pavla. Cena 100/70 Kč.

V případě omezeného počtu účastníků se doporučuje využít předprodeje v centrále PIS na Arbesově náměstí 4, Praha 5, tel.: 221 714 714, 221 714 161.

Z REGIONŮ

3. – 13. Hudební fórum Hradec Králové. Festival světové soudobé hudby, jehož spolupředatelem je Český Rozhlas 3 – Vltava. Místo konání: Filharmonie Hradec Králové, Eliščino nábř. 777.

11. Slavnost Svatomartinského vína na hradě Karlštejn. Přednáška, cimbálová hudba, ochutnávka karlístejnských vín v restaurantu U JANŮ. Začátek v 11 hod.

25. – 27. Rajbas 2011 – již 13. ročník festivalu filmů, setkání a dobrodružství proběhne v Blansku. Letošní ročník bude zaostřen na Balkán. Místo konání Kino Blansko.

Dušičky předznamenal Keltové

Vycházejí z křesťanské víry v posmrtný život. Svátek všech svatých, den k počtě všech svatých a blahoslavených uctívání katolickou i pravoslavnou církví, se slavil původně v květnu, na 1. listopad byl převeden v 9. století. Slavnostní vzpomínka na zemřelé „ne svaté“, jejichž duše ještě pobývají v očistci, z kalendáře známá jako Památka zesnulých, vznikla později. Svátek se začal slavit ve francouzských klášterech benediktinů a odsud se šířil do dalších zemí křesťanské Evropy. Uctění památky zesnulých bylo určeno na 2. listopad. Stanovení těchto svátků na počátek listopadu měla církev dobrý důvod: chtěla překrýt pohanské zvyky a rituály, které se zejména v tomto čase vztahovaly ke světu zemřelých. Časem se tyto dva svátky začaly vnímat spojitě a pojmenování Dušičky taky oba zahrnují.

Keltové a lidová tradice

V předvečer 1. listopadu slavili Keltové jeden ze svých nejvýznamnějších svátků – Samain, kterým se uzavíralo teplé období a začal nový keltský rok. Byl to také den zemřelých a mrtvým předkům se přinášely oběti, i živé. Keltové věřili, že v den mrtvých je na 12 hodin zrušena hranice mezi světem živých a říší zemřelých. V ten čas se mohl člověk setkat nejen s mrtvými, ale i s duchy a démony, kteří vycházeli ze svých podzemních sídel, aby svým dechem umrtvili přírodu...

Svatomartinskou husí pečínku u nás známe už od 15. století

V naší lidové tradici se spojila křesťanská víra v posmrtný život s pohanskými představami o světě mrtvých a dávnými způsoby uctívání zemřelých předků. Lidé věřili, že v určité dny se duše zemřelých vracejí do života živých a mohou jej ovliv-

ňovat v dobrém i zlém. Za nejvhodnější pro návraty mrtvých se považovala – stejně jako u Keltů – noc z 1. na 2. listopad. K jejich počtě se nechávala po tuto noc hořet na okně svíčka či lampa a na stole zůstávala pro zemřelé předky „dušičková večeře“. V té nesmělo chybět studené mléko, protože mohlo zmírnit utrpení nebohých duší. Dokonce se věřilo, že trpícím duším pomohou i živí, když budou večer pít mléko nebo se jím postříkají. Do lampy se také místo oleje dávalo máslo či sádlo, které měly duším posloužit k potírání popálenin, k nimž přišly v očistci. Na Dušičky se peklo slané či sladké pečivo v podobě bochánků, věnečků, válečků či tzv. božích kostí. Většinou se mu říkalo „dušičky“ a rozdávalo se žebrákům a dětem, protože se věřilo, že mají schopnost kontaktovat svět pozemský s nadzemským...

Masky a dýně

Keltský „den zemřelých“ s démony a duchy má svou ozvěnu také ve zvyku, který se odrazem vrátil z Ameriky i k nám: Halloween. Při osidlování Nového světa přivezli Evropané i své zvyky, které se v jakési časové spirále za obrovské podpory komerce vracejí zpět do Evropy. Americký „import“ koledních obchůzek strašidelných masek, imitujících návraty ze záhrobí a rovněž jejich veselí vychází ze stejných zdrojů jako mnohé naše, leckdy už pozapomenuté obchůzky koled-

Komerční americký halloween je jen kopii evropských keltských a pohanských svátků

níků v maskách. Ani vydlabané osvětlené dýně nejsou nic nového: takto upravená řepa nebo dýně posazená zvenku za oknem, byla oblíbeným strašidlem poličeným mláďenci na děvčata při večerních přástkách...

Svatý Martin se mj. stal symbolem pomoci bližnímu

Martinský svátek

Podle kalendáře nastává zima sice až se zimním slunovratem, ale v hospodářském roce platil na začátek zimy svátek sv. Marina. Však se už mnohdy objevil i sníh, „Martin přijížděl na bílém koni“. Leckde se konaly martinské výroční trhy, v řadě míst se drželo posvícení, které se neobešlo bez husí pečínky. Pečená martinská husa je u nás starou tradicí, doloženou už v 15. století. Při porcování bývalo v hospodářství zvykem, že nejmladší z čeledi dostali křídlo, aby při práci jen lítal, starší stehno, aby byl silný a hospodář musel dostat kus masa s prsní kostí, tzv. kobyliku. Z ní totiž pak většinou, jaké bude v zimě počasí. Bílá znamenala tuhou zimu, namodralá opak. Blány z husího masa se vkládaly do bot, neboť se považovaly za léčivý prostředek, který měl nohy chránit před pocením, omrznutím i kuřímí oky. Na svatého Martina se nepekla jen husa, ale také rohlíky, považované za typické svatomartinské pečivo. Říkalo se jim i podkovy a plnily se mákem nebo povídky. Tradovalo se, že rohlíky-podkovy jsou připomínkou podkov koně sv. Martina. V některých krajích měly však tyto rohy erotický symbol děvčata je dávala mláďencům, aby měli mužnou sílu...

(red)

(V příspěvku s dovolením autorky čerpáme z knihy Český rok od jara do zimy, kterou vydalo nakladatelství Fortuna Libri)

Květinový horoskop

Štír 24. 10. – 22. 11.

Vášníci Štíři mají silnou vůli a nezvladatelnou touhu ovládat ostatní. Vystupují sebejistě a zarputile, chrání si vlastnictví a dokážou odhalit protivníkovu slabou stránku. Přitom jsou Štíři pořádkumilovni, oddaní, pozorní, zdrženliví až nenápadní. Zahrada je pro ně často vyhledávaným místem k odpočinku a zahradničení pak výborným odreagováním. Rádi se zahradou ne-

chávají okouzlovat a s radostí jí obětují všechny svůj volný čas. Líbí se jim bodláky, durmаны nebo blín. Do vázy si natrhají zejména rozkvetlé karafiáty a pivoňky.

Co říkají pranostiky

Když ještě v listopadu hřmívá, úrodný rok nato bývá.

Začátkem-li listopadu sněží, mívá sníh pak výšku věží.

Když krtek v listopadu ryje, budou na vánoce létat komáři.

1. a 2. 11.

Den Všech svatých je poslední, který léto zahání.

Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.

4. 11.

Kůra z buku na Karla Boromejského uťatá, když suchá, malou, když mokrá, velkou zimu znamená.

11. 11.

Přijede-li Martin na bílém koni, metelice za metelici se honí.

Je-li zamračeno na svatého Martina, bude zima levná; je-li jasno, bude zima tuhá.

25. 11.

Kateřina na ledě, Vánoce na blátě.

Zima-li na Kateřinu, přilož sobě o peřinu.

29. 11.

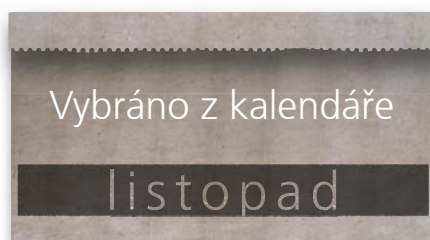
Na Saturnina skučí meluzína.

30. 11.

Na svatého Ondřeje ještě se zem ohřeje.

Když na Ondřeje sněží, sníh dlouho poleží.

(zl) ■

1. listopadu 1781 – Patent císaře Josefa II. zrušil nevolnictví v Českých zemích. Nevolnictví se projevovalo zejména povinností robotovat, odvádět poddanské dávky odvozené od osobní závislosti na vrchnosti, na omezování či zpoplatnění sňatku a vystěhovalectví mimo hranice panství, nebo na nucenou čelední službu sirotků.

4. listopadu 1982 – V brněnské nemocnici se narodilo první české dítě ze zkusavky.

8. listopadu 1948 – Při letecké havárii nad průlivem La Manche zahynula téměř polovina reprezentačního hokejového mužstva Československa.

14. listopadu 1960 – U Stéblové došlo k dosud nejtragičtější nehodě v dějinách české železniční dopravy. Celkem si srážka dvou osobních vlaků vyžádala 118 mrtvých a 110 zraněných. Viníky nehody byli shledáni členové posádky vlaku 608,

který vyjel ze stanice Stéblová bez svolení výpravčího a přes znamení „Stůj!“ na odjezdovém návěstidle.

16. listopadu 1893 – Byl založen fotbalový klub Sparta Praha (tehdy ovšem jako Athletic Club Královské Vinohrady), až dosud nejúspěšnější klub české fotbalové historie.

18. listopadu 1926 – Anglický dramatik prozaik irského původu George Bernard Shaw odmítl přijmout peníze za Nobelovu cenu se slovy „Můžu Nobelovi odpustit vynález dynamitu, ale pouze ďábel v lidské podobě mohl vymyslet Nobelovu cenu.“

24. listopadu 1966 – Došlo k dosud největšímu leteckému neštěstí v Československu – pravidelný let bulharsko-sovětské společnosti TABSO LZ101 havaroval nedaleko Bratislavy, zahynulo všech 82 osob na palubě.

25. listopadu 1915 – Albert Einstein předložil konečnou verzi gravitačního zákona, známého jako obecná teorie relativity.

26. listopadu 1346 – Karel IV. byl v Bonnu korunován králem Svaté říše římské.

27. listopadu 1952 – Vynesením 11 rozsudků smrti a tří doživotních trestů skončil zinscenovaný soudní proces s tzv. vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským.

28. listopadu 1989 – V důsledku série demonstrací a generální stávky oznámila Komunistická strana Československa, že umožní konec vlády jedné strany.

(zl) ■

I dospělí si rádi hrají

Víte, co je to tug towing? Já jsem to také nevěděla až do chvíle, kdy jsem se na břehu jednoho malého jihočeského rybníčku potkala s partou lidí, kteří postávali na molu s vysílačkami na krku a s plánky v rukou.

Hladinu brázdily pestrobarevné lodičky a ti lidé kolem nich byli lodní modeláři. Přibližně 40 soutěžících, kteří propadli stejnému koníčku, od mladičkových adeptů modelářiny až po zkušené „mořské vlky“. A co je tedy tug towing? Velmi zjednodušeně – pro nás, laiky: Je to modelářská disciplína, která napodobuje reálné situace v mořských či říčních přístavech, kde velké lodě, které nemohou samy manévrovat, jsou vlečeny či tlačeny pomocí remorkérů. Maketu velké lodi, která dosahuje i přes 100 kg váhy, táhnou dva modely remorkérů, jejichž úkolem je v určitém čase projet trasu vytyčenou bójkami. Družstvo tvoří dva „kapitáni“, kteří se snaží s co nejmenším počtem trestných bodů za doteky či neproplutí brankami absolvovat celou trasu a úspěšně přistát v přístavu.

Tato soutěžní setkávání pořádá občanské sdružení Klub NAMOLO! o.s. (NADšení MOdeláři LOdí). Tahání vleků jeho členové poprvé vyzkoušeli na Vltavě v roce 2005 a uvedli tím do života tug towing jako soutěžní disciplínu pro lodní mode-

■ Tug towing je láskou na celý život.

se prý moc nedoporučuje, při soutěži přece jen stoupá adrenalin a pro silné slovo mezi členy posádky není daleko.

Modelářina je koníček poměrně samotářský, každý si kutá ve své dílně, rady se hledají nejčastěji na internetu. Ke správné výrobě ale musí dojít každý sám – většinou principem pokus – omyl. Jak mi prozradil pan Červíček, který svou první lodičku postavil před

Vyprávěl mi o tom, že nejsou výjimkou ani případy, kdy mezi ně přicházejí „nováčkové“ v důchodovém věku. Najednou mají více času a přicházejí si splnit svůj klukovský sen.

„Jestli jsou úspěšnější mladí nebo starší? Jak kdo, to se nedá zevšeobecnit. Často jsou ti mladí moc hrrr, rozpálej to a pak neubrzdeš, ti starší bývají rozváznější, ale zase se víc bojí, aby si svůj remorkér nepoškodili, jsou to měsíce práce. Postavit model lodi je těžší než model letadla, loď se musí celá poctivě postavit, letadla se kupují rozložená na díly a jen se slepují. Mnozí z nás však stavějí modely jak lodí, tak letadel. Máme tu mezi sebou i opravdické námořníky.“

Večer se griluje a zpívá u kytary, jakmile se sleze ze soutěžního mola, rivalita je pryč.

„Třeba Váš článek pomůže tomu, že si některý ze seniorů vzpomene, že kdysi taky stavěl modely a přijede se na nějakou akci podívat. Nebo z půdy či skříně rovnou vytáhne svůj kdysi postavený model, opráší jej a půjde to zkusit znovu. To by bylo fajn“, loučí se se mnou jeden z kapitánů.

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

Foto: autorka

■ Není to nádherná?

láře u nás. Ve světě je tato divácky atraktivní disciplína velmi populární, oblíbená je hlavně v Anglii, Nizozemí, Belgii, Francii nebo vzdálené Kanadě.

Modely jsou stavěny podle skutečných lodí, a jak mě ujistil jeden z účastníků, bývá to velmi často dědičné. Otec-syn-někdy i dědeček, ale být v jednom týmu

■ Lodičky přitahují fanoušky ze všech věkových skupin.

více než 50 lety, tráví s nimi každou volnou chvíli. Stále je třeba něco opravovat, vylepšovat, vymýšlet nová a nová technická řešení. A tak neváhal přijet až z Mostu, aby s kamarády z Ostravy prodiskutoval co je nového „z očí do očí“.

Společně hledali řešení

V pondělí 10. října se v zasedací místnosti KÚ v Ústí nad Labem uskutečnila panelová diskuze o volnočasových aktivitách seniorů v kraji. Tuto akci krajská rada seniorů připravovala celý rok. Sehnat adresy seniorských organizací v kraji je totiž věc téměř nemožná. Neexistuje dosud žádná databáze těchto organizací. Přesto se podařilo sehnat adresy více jak 70 organizací a klubů, což odhadem představuje více než polovinu všech klubů v kraji. Diskuze se zúčastnilo 67 předsedů těchto organizací a klubů.

Nutno podotknout, že v ústeckém kraji je celkem 117 463 aktivních seniorů. Celkem v kraji pobírá důchod 219 965 lidí. Při

počtu obyvatel ústeckého kraje 836 045 představují seniori nepřehlédnutelnou skupinu lidí, která je schopná ovlivnit případ-

ně i politickou situaci v kraji i v celé ČR. Smyslem panelové diskuze bylo zmapovat volnočasové aktivity seniorů v kraji a zjistit jejich potřeby. Každý účastník debaty měl 3 minuty na prezentaci své organizace. Prakticky všechna vystoupení se zabývala otázkou financování seniorských volnočasových aktivit. Z 99 % si vše seniori hradí ze svých malých důchodů. Samozřejmě všichni předsedové a členové výborů pracují bez jakýchkoliv finančních nároků.

Bohužel v kraji zatím neexistuje grant, který by umožňoval čerpat peníze na pod-

poru volnočasových aktivit seniorů. Granty jsou na různé záležitosti, ale velká část obyvatel Ústecka – seniori, paradoxně nemohou o žádný požádat, prostě není. Lze čerpat pouze z fondu hejtmanky, na který ale dosáhne jen malý počet organizací.

Krajská rada seniorů ústeckého kraje vznikla za podpory hejtmanky před rokem a půl. Proto se stále ještě seznamuje se situací a snaží se nacházet styčné body při řešení různých problémů seniorů. Věří také, že se podaří dojednat stav, kdy se najdou peníze na volnočasové aktivity seniorů v kraji. Nejedná se přece o velké peníze. Seniori budou vděční za každou korunu, kterou na svoji činnost, která se snaží naplňovat slova o důstojném stárnutí, dostanou.

Jednání se zúčastnili i náměstci krajského úřadu ing. Kouďa a ing. Fišer. Oba byli překvapeni velkým počtem organizací, které se akce zúčastnily a aktivně vystoupily i v diskuzi. Přislíbili další spolupráci a případnou finanční pomoc.

Alois MALÝ ■

předseda Krajské rady seniorů Ústeckého kraje

Zpívali si „Ále fajne, ále fajne...“

Tak nevím, ale když se členové Městského klubu seniorů (MKS) z Karviné-Hranic vydají na společný výlet či zájezd za krásami a příjemnými zážitky po naší vlasti či třeba na pozvání přátel, seniorů ze sousedního Polska, a průvodcem je náš předseda pan Jarek Krótki, je skoro vždy až azurově modrá obloha a sluníčko. Nejinak tomu bylo o jednom pátečním zářijovém dni, kdy jsme se vydali do střediska Hrádek v malebném prostředí Těšínských Beskyd.

Zajeli jsme tam opět se společně pobavit, zahrát si třeba kuželky, projít se... Kdo byl na tom fyzicky dobře vydal se na výšlap na nedalekou Filipku. Prvním na místě byl zkušený tramp, od počátku letošního října už osmdesátiletý Vašek Sládek. Ale tuto vycházku si v úctyhodných více než devadesáti letech nenechal ujít ani nejstarší člen našeho MKS a skvělý šachista pan Viktor Handzel. Odpolední volný program výletu každý trávil po svém.

Hříbky se ale před námi asi schovaly. A tak jsme se bavili někdy i „peprnými“ anekdotami, vyprávěním příběhů... Dobře jsme si pochutnali i na opékaných klobáskách, které u táboráku připravily naše klubové kuchařinky Jindřiška a Kristýnka. Naši náladu a dobrý pocit ze skvěle prožitého dne nezkalila ani porucha našeho autobusu při zpáteční cestě. Záhy pro nás přijela škodovka náhradní, takže se zpěvem a hezkými zážitky jsme dojeli domů. A věřte, že mezi mnoha písničkami, které si s námi s chutí zazpíval i již 83letý Alois Galia, další z našich starších skvělých seniorů-kamarádů, nechyběl ani známý nápěv písničky v na-

šem česko-polském nářečí, který si notujeme, když je nám dobře, tedy hlavně na našich společných výletech, ale i zábavách – „Ále fajne, ále fajne...“. Inu, co je pravda, to je prostě pravda...

Jaroslav BŘOZA ■

Foto: autor

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuzi nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvků z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Ad.: Rozdíly

Jsem předplatitelem DS, ale jak jsem přečetl dopis pana F. C. z Brna, tak jsem v návalu hnusu chtěl předplatné odhlásit. Dávno je mi jasné, že diskuze o Mašíněch s lidmi, kteří nikdy nebyli v přímém ohrožení života, je zbytečná. Ale srovnávat skupinu bratří Mašínů s norským střelcem je vrchol žumpy a to by snad DS neměla zveřejňovat. Nehodlám tady ukazovat na jasné lži, které v dopise „Rozdíly“ jsou, ani rozvádět nesrovnatelnou situaci těchto dvou stran (blahobytná a vysoce demokratická společnost Norska versus zostřený třídní boj po „Únorovém vítězství“ u nás), ale uvedu pouze ověřitelná fakta: 1. Skupina bratří Mašínů se probojovala ke svému cíli přestřelkami s komunistickou policií a Lidovými milicemi. Na norského střelce nikdo nestřílel. Naopak on sám se policii vzdal tak rychle, že jej nemohli ani zranit. 2. Každý ze skupiny bratří Mašínů dobře věděl, že když se mu to nepodaří, tak skončí na popravišti (což se také stalo). Ten norský hajzlík věděl, že mu hrozí pouze fešácký (norský) kriminál. Pro ty, kteří takové svinstvo produkují a rozšiřují, má krásné označení ruština: „Eto svoloč!“ Byl bych rád, kdybyste tento můj dopis otiskli celý.

Jiří PAVELEK, Nový Jičín ■

Pozn. redakce: Názory na bratry Mašínů jsou v české společnosti velmi rozdílné. Zatímco jedni je považují za hrdiny, druzí zastávají názor, že jde o vrahy. V každém případě jde o kontroverzní osobnosti, což se mj. projevilo i v tom, že oba polistopadoví prezidenti nepodpořili návrhy na jejich vyznamenání. Doba seniorů odmítá černobílé vidění, a proto nehodlá zamlčovat, že velká část veřejnosti v tomto případě odmítá některými oficiálními místy propagovaná hodnocení. Nehodláme jít emotivně, ale zveřejníme samozřejmě i názory na dopis pana Jiřího Pavelky.

Důsledně proti hazardu

Po letech tahanic se v rámci daňové reformy povedlo zdanit i hazard. Také se má změnit systém odvodů, obce budou mít právo regulovat vyhláškami místa,

kde budou provozovány herny, jejich otevírací dobu, určit místa výherních hracích automatů, videoloterijních terminálů apod. Na jedno podstatné kritérium se však v úpravě hazardního byznysu nepřišlo, a to stanovit maximální počet heren na hektar. V některých lokalitách by jistě našlo uplatnění, například v Praze 4. Na výjezdu na dálnici naproti Arkád je pár kroků před křižovatkou herna Satelit, hned za rohem herna Houk, přes ulici herna Merkur, o dům dál kasino Bonver... Taková koncentrace hazardu je magnetem pro povaleče, sociálně vyloučené jedince, drogové dealery a kriminální živly, často rekrutované z patologických gamblerů. Bydlet v blízkosti je hazard. Lze jen doufat, že příslušní komunální politici uvedou situaci do přiměřeného stavu.

J. K., Praha ■

Hrdina od Tobruku

Velmi nás zaujal článek o plk. Pavlu Vranském, statečném válečném veteránu, bojovníkovi od Tobruku. Ani se nechce věřit, že oslavil své 90. narozeniny. Již 15. září, jsme měli možnost se s ním setkat osobně, ovšem při smutné události a to při posledním rozloučení s Andělou Dvořákovou, předsedkyní ÚV Českého svazu bojovníků za svobodu. Ochetně nabídl své místo k sezení naší člence, vdově po válečném veteránovi paní Vilemíně Plakošové. Nezapře v sobě vojáka a gentlemana. Vzpomněli jsme si na něj i v sobotu 24. září v Lešanech. Československá obec legionářská Kladno zorganizovala zájezd do Vojenského technického muzea. Toto muzeum má ve svých prostorech přes 700 exponátů a mezi nimi jsme si se zájmem prohlédli cisternu na 750 litrů vody, kterých se dochovalo jen velmi málo. Byla používána za 2. světové války v severní Africe. Používali ji také vojáci 11. čs. pěšího praporu pod vedením pplk. Karla Klapálka. Možná se právě v tomto vozidle vozil i pan plk. Vranský nebo jeho

spolubojovníci. Tato cisterna byla také zapůjčena při natáčení filmu Tobruk.

Mgr. Eva ARMEANOVÁ ■

předsedkyně Československé obce legionářské Kladno.

■ Pojízdná polní cisterna z 2. světové války.

Pozn. redakce: Jak jsme uvedli v minulém čísle, navrhla Rada seniorů ČR povýšení plk. Vranského ke státnímu svátku 28. října při příležitosti jeho významného životního jubilea na generála. Z ministerstva obrany, které návrhy posuzuje, přišla počátkem září odpověď, že to letos již není možné, protože návrhy se musejí překládat nejméně 3 měsíce předem... Jeden z posledních žijících obránců Tobruku a následně příslušník slavné 311. (československé) bombardovací perutě RAF tak může být povýšen nejdříve v roce 2012... Smutné, ale bohužel skutečnost.

Svátek seniorů

Je hezké, že ho někdo navrhl a že se snaží uskutečňovat i příslušné akce na jeho oslavu. Mám ale pocit, že leckdo se snaží spíše oslavy pokazit. Napovídají to diskuze, podle kterých senioři ostatním údajně ujídají chleba a chtějí stále více, byť výše důchodů je prý naprosto dostatečná. Napovídá to i návrh valorizace starobní penze na příští rok v průměru o 259 Kč, byť životní náklady důchodců v průměru porostou o mnohem víc. A to ať už kvůli deregulacím, tak také zvyšování DPH, cen plynu a elektřiny, zvýšeným poplatkům ve zdravotnictví, cenám za léky a dalším výdajům. Senioři určitě neuklidnil ani ministr

Kalousek se svojí novinkou – politikou tupých a ostrých rozpočtových škrtů. Svými výroky jen zřejmě dopředu dává najevo, že nás čekají ještě drastičtější „úspory“ v sociální oblasti. Projevy našich odpovědných politiků ke Dni seniorů o důstojném stáří lze v této situaci chápat jen jako cynický černý humor.

K. L., Praha ■

Ve vlastní věci

Potvrzujeme panu Mgr. Stanislavu Šmídkovi z Bochova, že jsme dostali v kopii jeho podnět dle čl. 18 Listiny základních lidských práv a svobod a podle § 1 petičního zákona č. 85/90 Sb., který dne 18. 9. odeslal Ministerstvu zdravotnictví ČR. Znění podnětu hodláme zveřejnit společně s odpovědí ministerstva, které

autor podnětu vyzval k zaslání kopie jeho stanoviska i redakci Doby seniorů. Pro stručnou informaci čtenářů uvádíme, že podnět se týká důležité chování zdravotnického personálu a nákladů ve zdravotnictví, konkrétně pak přepravy pacientů, zejména sociálně slabších, kde autor podnětu jako model i pro ČR předkládá způsob řešení v SRN.

Zasmějte se s DS

Manžel navštíví doktora své manželky. Doktor: „Tak ten test jsme u Vaší paní provedli. Bohužel se nám ale pár výsledků promíchalo. Vaše manželka má buď Alzheimerovu chorobu nebo AIDS.“ „Co mám teď proboha dělat?“ „Nejlépe, když uděláte se svou paní výlet a vysadíte ji někde daleko od domova. Když najde cestu domů... už bych s ní nespál.“

Jaký je rozdíl mezi českým ekonomem a impotentem? Žádný, oba vědí, jak na to a je jim to k ničemu!

„Když si vzpomenu, že ještě nedávno jsem měl všechno: krásný byt, v něm rozkošnou ženu...“

„A co se stalo?“

„Škoda mluvit. Manželka se vrátila z dovolené.“

Dva právníci šli na večeri. Poručili si každý kávu a vytáhli sendviče. Přiběhla servírka a povídá: „Pánové, tady nesmíte konzumovat vlastní potraviny!“ Oba právníci se na sebe jen podívali, pokrčili rameny a vyměnili si sendviče. Potkají se dva dlouholetí kamarádi a baví

■ Hurá, je to jasné, jsme doma v Čechách!

se o situaci v České republice a Tomáš se ptá Milana. Víš, kdy bude v Čechách dobře? To tedy nevím. Až vdova po Jiřím

Paroubkovi při návštěvě Davida Ratha ve vězení se zeptá, kdo zastřelil Mirka Topolánka na pohřbu Václava Klause. Soudce ke svědkyni: „Víte, co vás čeká, budete-li krivě přísahat a zamlčíte pravdu?“ „Ano. Od obviněného dostanu kožich a deset tisíc navrch.“

Hypochondr nařiká, že už prošel v nemocnici všechna oddělení. „No to snad ne, na gynekologii jsi určitě neležel!“ „A kde myslíš, že jsem se narodil?“ Řízení letového provozu v Bostonu zachytilo zprávu: „Zde let OK 13... Máme značné problémy... chází nám palivo, zbývá nouzová rezerva na 10 min... jsme asi tak 2000 km od pobřeží... sdělte instrukce...“

Řídicí letového provozu si to nechá přefíkat ještě jednou, zamyslí se a pak odpoví:

„Opakujte po mně: Otče náš, jenž jsi na nebesích...“

„Jenom žádnou paniku“, uklidňuje lékař pacienta, „tuto operaci už jsme prováděli nejméně třicetkrát. Jednou se musí povést.“

Baví se dva policajti. „Viš o tom, že na Měsíci žijí lidé?“ „Vážně? Ještě jsem o tom neslyšel.“ „Sousedka jela na měsíc na dovolenou a vrátila se v jiném stavu.“

Telefon do školy: „Dobrý den, omluvte, prosím, dnes Honzu Rybu z výuky. Je nachlazený.“ – „A kdo volá?“ – „Můj táta.“

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěli Jan Zahradník z Přelouče a Zdeněk Klepáč z Ostravy. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení na adresu redakce došlých odpovědí poštou.

SEZNÁMENÍ

Ráda poznám kamaráda – nejlépe z Prahy (není podmínkou) pro společné procházky a výlety. Bojím se samoty o blížících se Vánocích. Hledám přítele nad 70 let, kultivovaného. Mně je 68 let, měřím 168 a vážím 68. Zn.: Náhoda

Kulturní ženu na stálý vztah hledám v Praze nebo blízkém okolí (max. 30 km). Mně je 69, ale cítím se mnohem mladší, protože hodně sportuji. Pocházím z italské menšiny na Istrii, tzn. v zimě v Čechách a v létě u mě u moře na Istrii. Značka: Láska je život.

RŮZNÉ

Památné drobnosti – nejde sice o knihu, přesto by mohl nějakého sběratele zajímat tento starý německý vysavač paní Brigity Paškové z Liberce. Je značky Efi Shampoo, na etiketě je uvedeno Herstellerwerk Baumgarten – Berlin, Stammhaus 1865 gegründet. Výrobní číslo je 627642, přístroj je na 220 V. Zájemci mohou telefonovat na mobil: 739 691 677.

předplatné pouhých

11 Kč
(0.45 €)

JSME VŠUDE TAM, KDE **STARŠÍ GENERACE** O NĚCO JDE

Doba seniorů
je tu i pro Vás.
Seznamte se s ní!

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři. Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete. Zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

DOBA
seniorů

Nezapomeňte, že předplatným DS můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům!

Předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1,
Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Objednávky na Slovensku
u LK Permanent s.r.o., www.predplatne.sk, Tel.: 02/44453711

Pokud můžete, odstříhněte a stránku jako leták umístěte v místech, která navštěvují senioři.